

- ⊕ **Cultura popular:** Comença la roda de Santantonades
- ⊕ **Festivals:** Arrenca el Tradicionàrius més emergent
- ⊕ **Gastronomia:** La Festa de la Carxofa a Benicarló

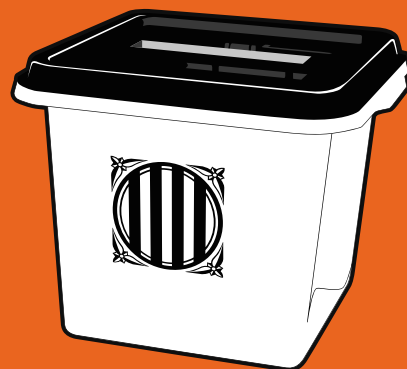
ENTREVISTA MARIO ZUBIAGA PROFESSOR UPB

*‘Més que unilateralitat
cal autocentrament,
no esperar res d’ells’*

ANÀLISI DE L'ARAVOT:

**1-0: UN ABANS
I UN DESPRÉS
EN LA POLÍTICA CATALANA**

ENTREVISTA JOSÉ ANTONIO MARTÍN PALLÍN MAGISTRAT EMÈRIT DEL TRIBUNAL SUPREM ESPANYOL

*‘La fiscalia ha escrit una novel·la
de 106 pàgines sense actes concrets’*

Llarena no deixa anar els presos al parlament perquè tenen massa suport social

El dia que Puigdemont va canviar el paradigma de la presidència

UN DIA D'OCTUBRE

MERCÈ IBARZ

Un noi ensenya una butlleta del referèndum en un fotograma del documental sobre l'1-O. ACN

El documental sobre les votacions comença a posar paraules a una experiència col·lectiva que encara s'ha d'expressar més

Passarà temps, poc o molt, abans no puguem calibrar com es mereix l'1 d'octubre, la seva magnitud d'experiència personal i col·lectiva. Mentrestant hi haurà tot de maneres d'entendre'l i de recordar-lo. L'èpica que el va posar dempeus i el va sostenir necessita unes paraules que, com diu la Rodoreda a La mort i la primavera, no hi són, s'han de fer. No era senzill reportar en un documental aquelles hores. Aquest 1-O que hem vist aquesta setmana i que aquest dissabte, avui, TV3 torna a emetre, n'ha posat algunes. Ho ha fet a través de voluntaris sense identificar i sense la intervenció de polítics, i encara que alguna cara prou coneguda hi parlava el resultat és una narració que posa en primer pla la cooperació col·lectiva estreta per aconseguir posar les urnes, les paperetes, els sobres, i votar.

Segur que molts espectadors haurien volgut saber més coses de com es van aconseguir les urnes i com van arribar als col·legis electorals, quina va ser la xarxa que va permetre la jornada. Hi comença a haver escrits i llibres que ho expliquen, però encara s'ha d'anar amb compte. La causa general contra l'independentisme oberta per l'estat no cessa i l'1 d'octubre és en el punt de mira. El documental comença de nit, quan unes

Quan es diuen els vots i les persones reunides al carrer aplaudeixen els resultats: també els vots del no. És una escena impagable

Centrat en la votació i l'experiència de poder arribar a fer-la, no diu res del nombre de ferits que després es va donar i dels quals no sabem gran cosa més

mans treuen d'un pis o d'una casa (urbana o rural) un bossa negra d'escombraries de mida industrial ben plena: els espectadors sabem que conté una urna. Una de les urnes que es van fer servir i que tanta policia que havia arribat arreu del país no va descobrir. El paquet es fica en un cotxe i arrenca la jornada. A partir d'aquest moment, seguirem en ordre cronològic com va passant el dia en els quatre punts que l'equip va triar per seguir-la: dos col·legis de Barcelona, un d'Arenys (on tot va començar) i el de Sant Julià de Ramis, on havia d'haver votat Puigdemont. Fins al recompte dels vots.

Un dels moments preciosos és justament quan es diuen els vots i les persones reunides al carrer aplaudeixen els resultats: també els vots del no. És una escena impagable. Passa ràpid, és un no res. I ho diu tot. Allò que es volia aconseguir i que encara s'ha d'aconseguir del tot viu en aquesta escena. Molt vot contrari no es va manifestar per no voler legitimar el dia; però també comencem a saber que la violència policial va provocar que gent que no hi volia participar s'hi acabés decidint. D'altres que, tot i la violència, van persistir en la decisió de no participar-hi, també necessiten parlar-ne. Per això caldrà temps perquè la rellevància de l'1 d'octubre s'enlairi. Va produir moltes emocions, sí, però també força pensament polític que s'està expressant a poc a poc.

Entre aquest pensament polític hi ha el concepte de comunitat, ja sigui el barri, ja sigui el poble on van passar tants dels moments significats del dia. El documental ho diu en diverses ocasions, i segurament serà l'aspecte que en l'emissió d'avui a TV3 es destacarà en el debat posterior que s'anuncia amb alguns dels participants. El relat es tanca amb les paraules de Roger Español, a qui una bala de goma li va esclafar un ull que no recuperarà.

Dirigit per Lluís Arcarazo, produït per Mediapro, el documental hauria de ser vist en altres llocs, a Espanya i a fora. En aquest sentit, val a dir que necessitarà més context per a audiències que no saben com es va gestar, com va arribar a ser possible aquell dia d'octubre. Centrat en la votació i l'experiència de poder arribar a fer-la, no diu res del nombre de ferits que després es va donar i dels quals no sabem gran cosa més. Queda molt per saber i expressar, encara, de l'1 d'octubre. Aquest és un document de conjunt que s'agraeix perquè justament comença a posar algunes de les paraules que calen per a parlar-ne a fons.

Cadascú pot completar el relat, també els qui no hi van participar, ho torno a dir. S'han quedat amb mi les llàgrimes d'un amic per telèfon, les paraules d'un avi negant-se a deixar el col·legi electoral quan la filla l'advertia que la policia estava potser a punt d'arribar-hi, el desconcert de sentir dir a una apoderada 'ja tenim la foto' de la policia actuant contra els votants. Una experiència política que no s'esborrarà. 📺

MARIO ZUBIAGA

‘Més que unilateralitat cal autocentrament, no esperar res d’ells’

El professor i activista basc participa avui en un acte de la CUP a Barcelona

CEDIDA

VICENT PARTAL

El professor de la Universitat del País Basc Mario Zubiaga és un dels grans impulsors, dins els àmbits acadèmics, del concepte del dret de decidir. Més enllà de la seva feina com a investigador, Zubiaga s’ha involucrat també en la plataforma Gure Esku Dago, habitualment identificada com l’equivalent de l’ANC. Ell ho matisa dient que és a mig camí de l’ANC i la PDD, ‘ja que encara no es manifesta directament com a independentista’. Avui és a Barcelona per participar en un acte de la CUP al barri de Sant Antoni a les sis de la tarda a l’Espai Calàbria 66. Juntament amb ell, parlaran Paulo Vila d’Agora Galiza, Rosa Gómez de Comunistas de Castilla i la regidora de la CUP Eulàlia Reguant.

—Us he sentit criticar el debat unilateralitat/bilateralitat...

—És que és una trampa!

—Què voleu dir?

—La part que rebutja la bilateralitat és la que ara va i et condemna acusant-te, precisament, d’exercir la unilateralitat. I com podràs exercir la bilateralitat si ells ho impedeixen?

—És un bucle?

—Ho és, però també n’anem aprenent. Per exemple, al País Basc ho hem viscut amb el procés de desarmament d’ETA. Artesans de la Pau ha fet una reflexió en clau interna de país i sense interpel·lar l’altra part ni esperar que faci res. Més que unilateralitat cal autocentrament, no esperar res d’ells. Això trenca el fals debat sobre la unilateralitat o la bilateralitat.

—Aquesta idea de l’autocentrament podria funcionar per desplegar la República Catalana.

—Evidentment. Però això implica assumir que els passos han de ser més intensos des de l’àmbit social que no pas institucional i que no hem de pretendre que cada pas tingui una traducció jurídica i legal.

—Evitar la trampa?

—Sortir de la interpel·lació. No cal esperar res de l'altre ni demanar-li res. Cal fer-ho tu mateix.

—Des d'aquesta perspectiva, com viviu tot el que ha passat de l'octubre ençà?

—Hem compartit els alts i baixos emocionals com si ens passés a nosaltres mateixos. De fet, sentíem que la vostra sort era la nostra i necessitàvem que us en sortíssiu, també per sortir-nos-en nosaltres al nostre país.

—Això ho heu expressat amb molts actes solidaris.

—Sí, n'hem fet. Tres manifestacions, concentracions, estelades als balcons de moltes ciutats basques...

—Això tenia també una lectura interna.

—Euskal Herria ja ha començat a discutir quina ha de ser la via basca i quin recorregut tindrà. Nosaltres insistim, però, en la necessitat de crear una plataforma que agrupi, com a mínim, Catalunya i Euskal Herria per fer front comú davant l'estat espanyol. I qui vulgui més, és clar. Pensem que això, lluitant pel dret de decidir de les diverses nacions, ens faria forts a tots.

—Quines lliçons penseu que va aportar el primer d'octubre i el referèndum?

—Per nosaltres, va ser un dia que el vam viure amb molta il·lusió i confiança. El desplegament d'intel·ligència popular i col·lectiva que s'hi va veure va ser molt alt.

—La repressió, aquell dia i després, ha estat un factor molt nou a Catalunya, potser al vostre país hi estàveu més habituats...

—Cal evitar quedar atrapat en el marc antirepressiu, on el govern espanyol se sent molt còmode. No és bo que tot giri al voltant de la repressió, així és impossible normalitzar res...

—Què cal fer, doncs?

—La repressió difumina la normalitat, cerca aïllar els independentistes de la societat, precisament quan a Catalunya

l'independentisme ha sabut obrir-se d'una manera tan magnífica. Vol aixecar una barrera per a frenar el procés polític.

—Què penseu d'aquells que ara renuncien, davant la justícia, al que van fer?

—La presó no és productiva. És cert que reforça la dignitat del moviment i de qui la pateix, però vol aïllar i crear barreres. Per això, si algú no pot resistir més, és bo i convenient de facilitar que s'aparti. Entre més motius, perquè la gent que té oberts processos judicials ja d'entrada no és lliure de dir i fer el que vol. Apartar-se pot ser intel·ligent.

—I què opineu de la posició del president Puigdemont i els consellers en l'exili?

—Els països necessiten líders, i és difícil que no hi hagi una personalització dels lideratges. Fins i tot pot ser convenient. Sempre que hi hagi unitat de les forces independentistes i no sigui una estratègia de part.

—Quin és el perill?

—Només cal mirar la premsa espanyola. Fan tant com poden per trencar el bloc independentista, per enfrontar Junts per Catalunya i ERC. I això és el que cal evitar de totes totes.

—Què vau pensar quan vau saber els resultats electorals?

—Dos milions de persones desafiant l'estat d'aquella manera! Va ser molt impressionant. De fet, nosaltres patíem molt perquè una derrota catalana deixava la nostra posició al País Basc molt tocada. Fa anys que diem que es pot avançar més de manera pacífica i democràtica.

—I la reacció espanyola?

—Hi ha un detall molt interessant: ells mateixos ja no us consideren compatriotes. Mireu tot això d'emportar-se les empreses, per exemple, parlen fins i tot com si ja no fóssiu compatriotes seus.

—Que al final tinguin Carles Puigdemont com a candidat a la investidura sembla que els resulta una perspectiva insuportable.

Euskal Herria ja ha començat a discutir quina ha de ser la via basca i quin recorregut tindrà

Dos milions de persones desafiant l'estat d'aquella manera! Va ser molt impressionant

—Crec que per a ells ho deu ser. La sola presència de Puigdemont a Brussel·les mostra que els catalans viviu en una situació d'excepcionalitat política brutal.

—Quina recomanació els faríeu, a ell i el govern?

—Ara cal un govern sobiranista per sobre de qualsevol altra cosa, que intenti resoldre el mal que a la Generalitat li han fet els cossos i forces civils de l'estat.

—I què li demanàrieu, des del País Basc?

—Crec que és important que entenguem tots plegats que la solidaritat no és prou i que l'única sortida és reforçar les connexions i definir eixos de reivindicació que es puguin compartir. ■

JOSÉ ANTONIO MARTÍN PALLÍN

‘La fiscalia ha escrit una novel·la de 106 pàgines sense actes concrets’

Entrevista amb l'ex-jutge del Tribunal Suprem, molt crític amb les actuacions judicials que han empresonat els polítics catalans

JOSEP REXACH

El nom de José Antonio Martín Pallín el veiem gairebé cada dia en algun mitjà. Aquest magistrat emèrit del Tribunal Suprem i ex-fiscal del mateix òrgan ja fa temps que no exerceix, motiu pel qual no es mossega la llengua i opina amb total llibertat sobre l'empresonament dels polítics catalans. Sobretot, no veu amb bons ulls que es persegueixin penalment accions que són polítiques, i contradiu la decisió de Llanera d'aplicar la presó preventiva.

—Us va sorprendre la decisió de Llanera i els arguments utilitzats per a deixar Junqueras a la presó?

—Aplicar una presó provisional ha de ser una mesura per a casos excepcionals. El Tribunal Constitucional ens n'ha donat les pautes. Ha de ser per salvaguardar que es pugui fer el judici, si continua endavant, per evitar els riscos de fuga i la destrucció de proves. Sobre la reiteració delictiva, jo crec que està prevista per altres classes de delictes, però no els delictes polítics. I això és un delictes polític. Tots els delictes que tendeixen a canviar la forma d'estat o les institucions, tots són delictes polítics, segons la ciència penal. Passa que alguns periodistes insisteixen a dir que no hi ha delictes polítics, però tots els manuals de dret penal ho consideren així.

—Llavors, parlariem de presos polítics? Amnistia Internacional, amb qui col·laboreu, no vol fer servir aquest concepte.

—Bé, perquè existeix el delictes polític, però ha de ser castigat. No és impune, això és evident. La qüestió que precisa Amnistia Internacional, a parer meu, amb bon criteri, és l'anomenat 'pres de consciència', és a dir, aquell que és pres per haver expressat les seves idees. És a dir, la persecució de la llibertat d'expressió. Aquí no els acusen per les seves idees, sinó per actes, els quals jo no veig que siguin constitutius de rebel·lió o de sedició.

—De fet, la rebel·lió de la qual acusen Junqueras i altres consellers és indirecte-

Érem davant unes persones que volien votar, no volien destrossar el mobiliari urbà ni robar cap banc

Jo confio que al final tot torni a les seves lleres, que la sala practiqui, com és lògic i no hi ha més remei, un judici oral, i que aquí s'acabi

ta, i el jutge reconeix que no van exercir la violència, però que haurien pogut incitar a cometre-la.

—Segons el dret penal, això no és correcte. La imputació s'ha de fer en virtut dels actes propis, no dels actes aliens. Si hi hagués hagut incitació verbal o escrita de manera directa a aquesta violència, podríem parlar, efectivament, de provocació delictiva. Però que jo sàpiga, en la interlocutòria no es parla de provocació delictiva, sinó que hi ha altres persones, vés a saber qui, que van exercir la violència. Però el dret penal no pot jugar amb les endevinalles i els futuribles.

—L'advocat de Junqueras deia que la interlocutòria era com una sentència, perquè entra al fons de la qüestió i a valorar les proves.

—Sí. Si en alguna cosa hi ha coincidència, en un tema en el qual s'ha posicionat molta gent, és que ara discutim si corresponen o no els requisits de la llibertat provisional. Una cosa diferent és si existeixen els delictes de rebel·lió, sedició o malversació. I jo els poso en dubte. Però no té res a veure això que veiem ara, perquè els fets no es concreten en una acusació precisa. En canvi, la fiscalia ha escrit una novel·la de 106 pàgines sense actes concrets. En una acusació, perquè l'acusat pugui defensar-se, aquests actes hi han de ser.

—Com a jutge del Suprem, hauríeu acceptat aquesta querella de la fiscalia?

—Crec que amb les meves respostes ja ho podeu saber.

—I creieu que hi va haver violència el 20 de setembre i l'1 d'octubre?

—Els dies 20 i 21 de setembre, l'única violència que hi va haver —si més no, que jo l'hagi vista— és la dels dos cotxes que la Guàrdia Civil va deixar al carrer. I és clar, la destrucció de dos cotxes no és suficient per a parlar de violència. Si tots els qui haguessin destrossat un cotxe en aquest país, fossin a la presó, necessitaríem mil presons més. Sobre l'1-O, hi va haver una violència inqüestionable. S'hauria de veure en quina part hi va

haver violència i en quina una resistència passiva d'aquelles persones que, segons diuen, volien protegir les urnes o anar a votar. La policia, davant d'una situació d'aquestes, ha de decidir què fa, però no hauria passat res si hagués decidit de no fer res, com fan moltes policies del món. Érem davant unes persones que volien votar, no volien destrossar el mobiliari urbà ni robar cap banc.

—Us van sorprendre aquelles imatges de l'1-O?

—Evidentment que sí. Van ser sorprenents. És curiós. Impedir l'execució d'una ordre judicial, que és el que diu el codi penal, amb un moviment públic i tumultuari, a Espanya s'ha fet moltes vegades. Per exemple, en els casos que les plataformes contradesnonaments s'oposen que entri la policia i la comissió judicial. Algunes vegades hi ha empentes i, en d'altres, la policia, amb molt bon criteri, truca al jutge i aquest decideix de demorar l'ordre. Això passa cada dia i a ningú se li acut d'obrir un procés penal de sedició. En algun cas hi ha hagut alguna condemna per desordre públic, però ja està. Jo confio que al final tot torni a les seves lleres, que el ministeri fiscal mediti quines acusacions formularà, que la sala practiqui, com és lògic i no hi ha més remei, un judici oral, i que aquí s'acabi. Però vaja, és una opinió meva.

—De fet, Javier Pérez Royo deia que l'única sortida seria que en el judici oral s'aixequés el peu de l'accelerador.

—Comparteixo aquesta confiança i la desitjo ferventment.

—Aquesta és la màxima esperança que poden tenir els polítics catalans investigats?

—No en tinc ni idea. A la vista del que passa, seria una temeritat per part meva fer un pronòstic. Ara, confio que meditin bé els passos futurs que faran.

—Creu que hi ha una operació d'estat entre l'executiu i el poder judicial per a combatre l'independentisme?

—Excepte l'1 d'octubre, com l'opinió

internacional defensa unànimement, en la resta de fets l'ha combatut amb l'arma que li ofereix la constitució, que és el recurs d'inconstitucionalitat. I per mitjà d'aquest va aconseguir la nul·litat de la llei del referèndum, la nul·litat de la llei de transitorietat i la nul·litat dels acords per a fer el referèndum. En qualsevol sistema democràtic és cridaner que un acte parlamentari sigui criminalitzat. Això no ho podria assimilar un anglès. Sobre si hi ha una coordinació, no ho sé. Sí que crec que els magistrats de la meva antiga sala, que els conec, han actuat segons el seu criteri i lliures de qualsevol pressió.

—La situació actual és de blocatge.

—Sí. Els sentiments són a flor de pell i és molt difícil de dir com es pot solucionar. Jo crec que es pot atenuar i començar a cercar una convivència. Tenim un exemple al nostre país, al País Basc, on després d'una situació terrible, que no té res a veure amb la catalana, com va ser el feroç terrorisme d'ETA, la societat basca, encapçalada pel govern, ha activat mecanismes de convivència, i ara sembla que els presos estarien disposats a reconèixer el mal que van causar... Que ningú pensi que vull fer un paral·lelisme, però sí que m'agradaria ressaltar que el govern basc va promocionant fòrums de conciliació, convivència i la cerca d'una normalitat.

—Però el problema hi continuarà essent. I és que Catalunya vol exercir el seu dret a l'autodeterminació.

—Però ara som on som. Jo ja he dit que la via unilateral és absolutament inviable i em crida l'atenció que juristes molt prestigiosos hagin induït el govern a pensar que és possible. Això, el dret internacional ho rebutja frontalment, i molt més encara si es tracta de segregar una part del país que ja està reconegut en la comunitat internacional i ja viu una democràcia.

—Jo em referia a una via pactada, com va fer Escòcia.

—El referèndum pactat és una qüestió diferent. Podria ser una solució. Jo penso

José Antonio Martín Pallín, ex-jutge del Tribunal Suprem espanyol, en una conferència a l'Ateneu Barcelonès. ACN

que en aquests moments, tal com està la situació, seria massa emocional i, per tant, no relaxaria el que va passar al Quebec o a Escòcia, on jo vaig veure una fotografia que val més que mil discursos. Va ser el dia de les eleccions, i vaig veure dos escocesos, amb les seves gerres de cervesa, abraçats, l'un amb el sí i l'altre el no. Si aquesta situació fos possible, jo hi estaria a favor.

—Segurament és el pas que hauria d'haver fet Rajoy fa temps.

—Jo crec que en altres moments s'hauria pogut fer. Però, en aquest aspecte, segueixo fidelment les resolucions del Tribunal Suprem canadenc i del mateix govern, que va estipular que hi havia

d'haver una majoria reforçada, d'una participació que superi el 50%...

—Com valoreu l'aplicació del 155?

—A veure, el 155 existeix, igual que en la constitució alemanya. És cert que allà no s'ha aplicat, però té prevists criteris semblants als que s'han fet servir a Espanya. Ara hi ha una gran oportunitat per a saber si es va aplicar bé, perquè dimarts el TC va acceptar a tràmit el recurs de Podemos i això li donarà l'oportunitat de dir què és constitucional i fins on pot arribar.

—Van anar massa enllà?

—Pel que fa a la mesura de dissoldre el parlament i que una persona pugui

substituir una altra en el govern –re-cordem que és el president qui tenia la potestat de dissoldre el parlament–, jo crec que no van anar massa enllà. Però es pot discutir. A Alemanya, tot i que no s'ha aplicat, els constitucionalistes tenen un debat permanent sobre la seva extensió.

—La forma amb la qual es va aplicar segurament va fer encara més profund el problema.

—Però també cal reconèixer que, no sé si per raons estratègiques o pel que fos, els independentistes que havien votat la República van acceptar les eleccions.

—Però els guanyadors d'aquestes eleccions no poden formar govern amb garanties perquè un és a la presó i l'altre a l'exili.

—Jo crec que hi ha algun precedent, fins i tot a Espanya. Com el cas de Yoldi, que essent a la presó el van autoritzar a presentar-se ni més ni menys que a lehendakari. Per tant, això podria passar perfectament. Ara, que és anormal i que no hi ha precedents que un parlament funcioni amb un president que és a la presó? Això és cert. Però la possibilitat de prendre possessió i investir un president que és a la presó, sí que és oberta.

—Dèieu en una entrevista a El Mundo que es podria donar la circumstància que el possible president electe entrés a la presó i no li concedissin el permís per a ser investit, fet que seria inconstitucional i no respectaria la separació de poder. Expliqueu-m'ho.

—Sí, exacte. Seria susceptible d'un recurs d'empara al TC, perquè es vulneraria la voluntat popular. La constitució, si la gent se la creu, ens diu que la sobirania resideix en el poble espanyol i en les autonomies, en el poble de les autonomies. S'infringiria la voluntat popular, si es volgués que aquest senyor fos president. I si es presenta aquest recurs d'empara, implicaria la suspensió del tràmit d'investidura fins que es resolgués. Amb la qual cosa, no comptarien els terminis que marca l'estatut. Ara, em sembla

surrealista que Puigdemont vulgui ser investit a distància.

—Si torna, amb gairebé tota probabilitat entraria a la presó.

—Sí, aquesta és una solució. Nosaltres veiem la superfície de les coses, però estic segur que en aquests moments hi ha converses per a veure com s'instrumentalitza la tornada de Puigdemont a Espanya.

—Sempre heu dit que us considereu un home d'esquerres. Per què costa tant que els jutges es pronunciïn políticament?

—Crec que pels quaranta anys de dictadura. N'hi ha prou d'anar a Perpinyà, i no per mirar pel·lícules, com fèiem fa anys, sinó per comprovar que a França, Alemanya, Itàlia, Holanda o Bèlgica, els jutges poden militar en partits polítics. El que no poden és ostentar càrrecs directius. Per tant, els ciutadans d'aquests països, des de fa quaranta, cinquanta o seixanta anys, conviuen perfectament amb jutges que saben perfectament que militen en partits.

—Sou molt crític amb el PP i la seva acció de govern en els últims anys. Què li recrimineu de la seva actuació davant l'independentisme català?

—El PP actua de forma manera clara i explícita. Altres partits ho fan més dissimuladament. Aquí hi ha, per una banda, un sector minoritari del PP que combrega amb els principis i les essències del franquisme, però adaptades al sistema democràtic. I un altre sector que sap que si adopta una política com en qualsevol altre país, democràticament estable i sana, com seria establir un diàleg, pot perdre aquesta bossa de vots. Per això no fa el pas.

—L'antindependentisme és rendible electoralment.

—Sí, perquè hi ha estudis de l'INE i del CIS que posen en relleu que la bossa principal de vots de la dreta d'aquest país són els majors de 65 anys. I són molts, eh? ■

La possibilitat de prendre possessió i investir un president que és a la presó, sí que és oberta

Un sector minoritari del PP que combrega amb els principis i les essències del franquisme, però adaptades al sistema democràtic

Agents de la policia espanyola s'enfronten contra votants amb les mans alçades l'1 d'octubre. E.P.

1-0: un abans i un després en la política catalana

L'Aravot L'1-0 va demostrar tant la capacitat d'autoorganització dels catalans com la repressió més violenta de l'estat espanyol: aquests fets han marcat un abans i un després a la política catalana

SEDA HAKOBYAN I ALEXANDRE SOLANO

Dimarts passat es va estrenar a TV3 el documental *1-0, la crònica del referèndum*. Les xifres rècord que va assolir –1.135.000 espectadors i 34,4% del share– ja demostren, tres mesos després, la importància de la jornada, la qual, de ben segur, ha sacsejat la societat catalana i marcarà el futur immediat del país.

El primer d'octubre va tenir la capacitat de mostrar l'autoorganització dels cata-

lans, que van fer arribar urnes i butlletes a tots els col·legis, que van acampar durant dies per evitar el tancament dels col·legis, que van protegir la seu de la CUP i que van ser capaços, com s'ha comprovat posteriorment, d'aturar el país.

També va servir per a mostrar la cara més fosca de l'estat espanyol, capaç de passar per alt els drets fonamentals en la cerca de material, fer ús de la violència contra ciutadans pacífics i, posteriorment, d'aplicar un 155 de dubtosa legalitat i empresonar els principals dirigents de

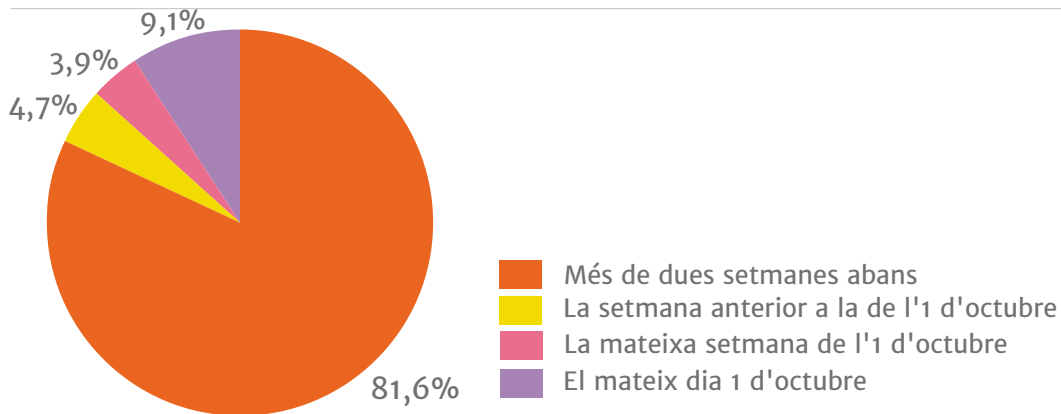
Les actuacions del mateix 1 d'octubre van mobilitzar una part de la ciutadania que no s'havia sentit interpel·lada a participar-hi

l'independentisme amb unes mesures que només poden ser qualificades de venjatives.

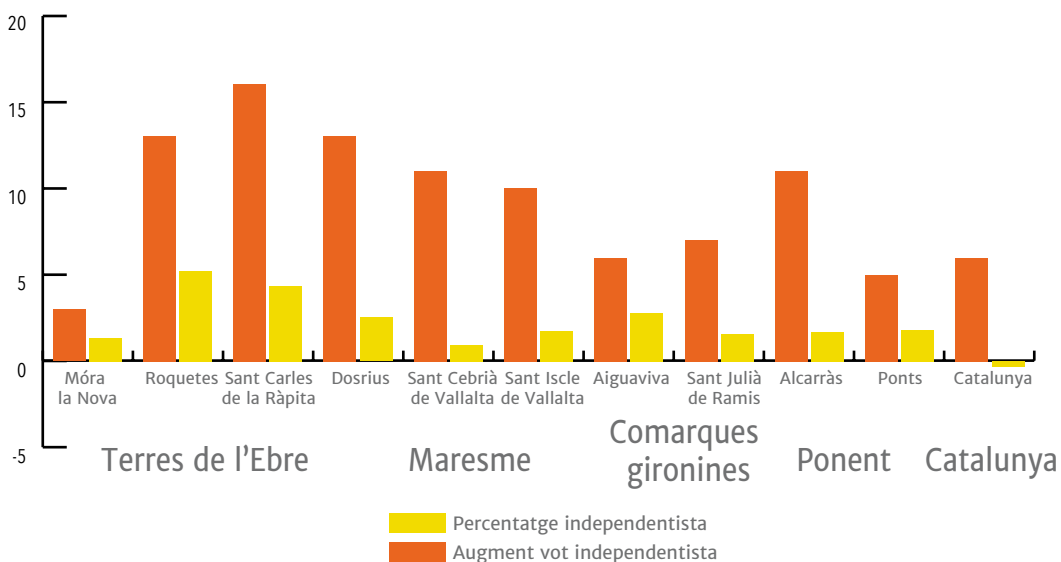
L'independentisme es reforça

Les actuacions del mateix 1 d'octubre van mobilitzar una part de la ciutadania que no s'havia sentit interpel·lada a participar-hi, però que l'ús desproporcionat de la força contra veïns seus va fer que finalment anés a votar.

El 9,1% dels qui finalment van votar l'1 d'octubre, més de 200.000, ho van decidir el mateix dia del referèndum, segons el Sondatge d'Opinió

Resposta sobre quan van prendre la decisió entre els qui van votar l'1-O. Dades del Sondatge d'Opinió Catalunya de l'ICPS del 2017. vw

Augment del percentatge del vot independentista i variació en el percentatge de les formacions independentistes. vw

Catalunya - ICPS; un percentatge similar al 10,2% que marca el CEO. Caldria afegir que un 9,4% dels qui no van votar ho van decidir també el mateix dia, potser desmobilitzats per les imatges de violència.

La majoria dels qui tenen com a preferència la independència ja tenien decidit anar a votar feia temps. Però una gran part dels qui es van mobilitzar l'últim dia eren indecisos que van votar per un estat independent. Tot i que gairebé el 60% prefereixen altres opcions, com ara l'estat

federal o més autonomia, van votar sí a la independència a causa de la situació viscuda.

Marcats per la violència de l'estat

Si l'1-O va mobilitzar gent que no s'havia mobilitzat fins aquell moment, les eleccions del 21-D van ser la mostra d'aquesta consolidació, amb 35.000 vots més que l'1-O i 112.000 més que el 2015.

Principalment, els nou votants provenen del Barcelonès, el Baix Llobregat i el Vallès, amb més de 50.000 nous votants indepen-

tistes, però també trobem un creixement dels vots en els municipis més marcats per la violència.

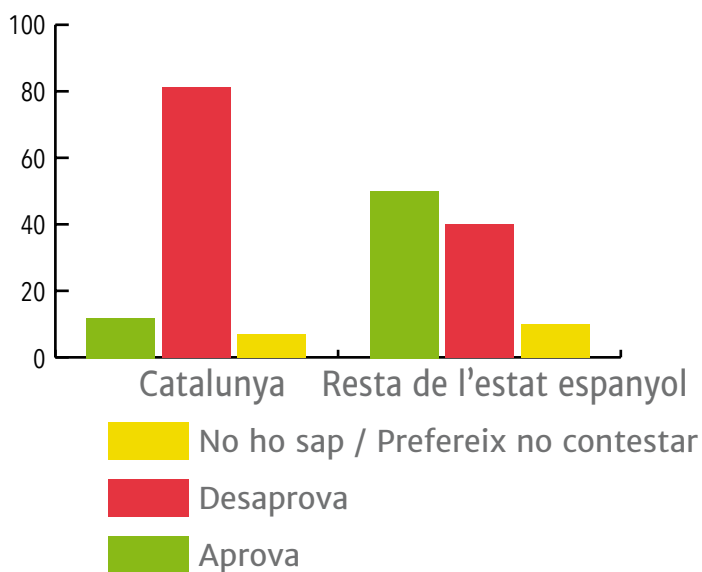
En els municipis més marcats per les càrregues policiaques, descartant les grans ciutats on l'efecte pot quedar diluït, l'independentisme creix tant en percentatge de vots com en vots totals. Pper exemple, a Sant Carles de la Ràpita, que va tenir quaranta ferits, passa de 4.871 vots independentistes el 2015 a 5.639 (+15,77%); a Dosrius, amb més de vint ferits, passa de 1.535 a 1.741 (+13,42%); i a Alcarràs, també amb una vintena de ferits, de 2.512 a 2.799 (+11,43%).

Fins i tot, en els municipis on l'independentisme no han crescut per sobre de la mitjana, sí que n'ha crescut el percentatge, si bé a Catalunya es redueix lleugerament (-0,3%). Per tant, en algun d'aquests municipis en què l'independentisme no va créixer especialment, la violència no va mobilitzar tant els partidaris del 155.

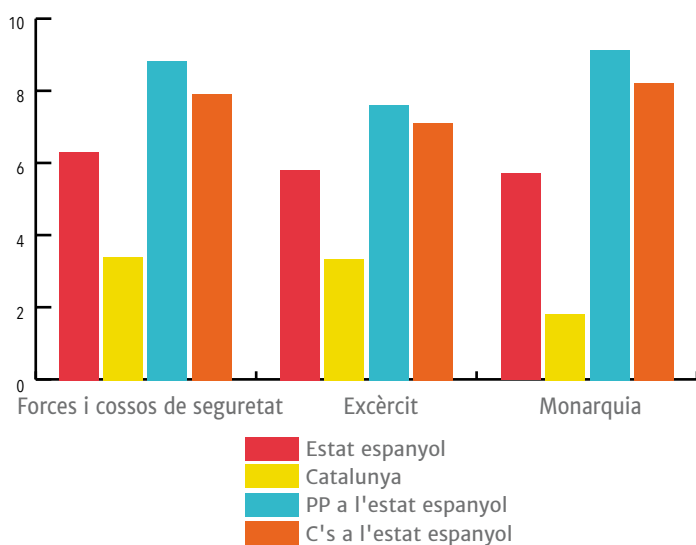
Catalunya s'allunya d'Espanya

Un dels efectes de la preparació del referèndum, la jornada de l'1 d'octubre i els esdeveniments posteriors, ha estat situar les relacions Catalunya-Espanya com la segona preocupació principal a l'estat (29%), segons el CIS, i la principal a Catalunya (48,9%) i a la ciutat de Barcelona, segons l'últim baròmetre municipal. Una situació que mostra i eixampla les diferències entre la societat catalana i l'espanyola.

El 4 d'octubre, tres dies després del referèndum, una

Aprova o desaprova les càrregues per a retirar les urnes.
SocioMétrica per a El Español. vw

Valoració del CEO per a Catalunya i SocioMétrica a la resta de l'Estat. vw

immensa majoria de catalans, més del 80%, rebutjava les càrregues policiaques de l'1-O, mentre que a Espanya, tot i estar la societat dividida, hi havia una majoria favorable a l'actuació de les forces de l'estat.

Les diferències també les trobem en la gestió feta pel govern espanyol. El 74% de catalans, segons l'ICPS, rebutja la intervenció de la Generalitat –també un 75% dels barcelonins, segons el baròmetre municipal. En canvi, una enquesta de SocioMétrica revelava que el 45% dels espanyols considerava l'aplicació del 155 com a correcte, un 20% massa tova, i només un 24% considerava que era massa dura o que no s'hauria d'haver aplicat.

En referència a l'empresonament de representats polítics i activistes independentistes, un 81% dels barcelonins rebutja aquestes mesures i només un 13% l'aprova. En canvi, una enquesta també mostra que un 67% dels espanyols decretaria presó incondicional pel president Puigdemont si tornés i un 53% hi mantindria el vice-president Junqueras. També recull que el personatge més ben valorat en aquesta crisi per la societat espanyola és Felipe VI (6,3), seguit d'Albert Rivera (5,8), i que els pitjors valorats són Pablo Iglesias (2), Oriol Junqueras (1,3) i Carles Puigdemont (0,6).

Una de les coses més destacades que han comportat els fets d'aquests últims mesos és el creixement de la desconfiança envers les institucions de l'estat espanyol. Trobem que la policia espanyola i la

Guàrdia Civil són les que més han empitjorat la imatge entre els independentistes i els indecisos, que han perdut la confiança fins i tot en institucions que no són polítiques però que han tingut un ús polític, com ara els tribunals de justícia, el Tribunal Constitucional, la monarquia o la policia espanyola. Els unionistes s'enroquen com més va més en l' statu quo, mentre que els independentistes i els indecisos van desconnectant de l'estat espanyol i cada vegada el senten menys seu.

En l'àmbit estatal, trobem que les institucions més ben valorades són les forces i cossos de seguretat de l'estat, l'exèrcit i la monarquia, protagonistes aquests últims mesos. Són justament els votants del PP i de Ciutadans els qui donen una més bona valoració a aquestes institucions. Les diferències amb la majoria de catalans, que les suspensen estrepitosament, només es pot entendre per l'ús polític que se n'ha fet.

Si bé l'estat espanyol ha mantingut el control de Catalunya, forçant la llei i els empresonaments, l'1-O va representar un abans i un després i va mostrar que, si controlen el país, és per la força. La societat, vulgui la independència o no la vulgui, té opinions com més va més divergents amb la societat espanyola, està més allunyada de les institucions estatals, i fins i tot trobem que les propostes d'indults pels empresonats o la millora del finançament només han trobat enrocament, amb l'única voluntat de vèncer encara que sigui sense vèncer. ■

Llarena no deixa anar els presos polítics al parlament perquè tenen massa suport social

Providència El jutge del Suprem diu que hi hauria 'greus enfrontaments ciutadans' i retreu el suport als 'fugits' de la seva jurisdicció

JOSEP CASULLERAS

El jutge del Tribunal Suprem Pablo Llarena ha argumentat que no deixava que Oriol Junqueras, Jordi Sánchez ni Joaquim Forn poguessin assistir a la sessió constitutiva del parlament pel gran suport social que tenen els presos polítics. En el text en què denega la petició formulada per tots ells, Llarena diu que deixar-los anar perjudicaria 'el manteniment de la pacífica convivència' perquè hi podria haver 'greus enfrontaments ciutadans'. En el fons, el seu argument es basa en el fet que tots ells han tingut 'un estès suport social', demostrat per exemple en grans manifestacions de rebuig a la presó condicional.

A més, el jutge deixa veure en aquesta resolució el ressentiment pel gran suport que tenen també 'els investigats que han fugit de l'exercici jurisdiccional d'aquest instructor', en referència a Carles Puigdemont, Clara Ponsatí, Meritxell Serret, Lluís Puig i Toni Comín. En aquest sentit, cal recordar que Llarena va arribar a retirar l'euroordre de detenció contra tots ells enviada a les autoritats belgues tan bon punt va quedar clar que el jutge de Brussel·les no acceptaria d'extradir-los pels delictes de rebel·lió ni de sedició.

Llarena passa comptes

D'entrada, Llarena recorda que el motiu de la presó preventiva és, d'una banda, 'evitar la reiteració delictiva', i d'una altra, 'per la possibilitat que el seu lideratge tornés a manifestar-se amb mobilitzacions ciutadanes col·lectives

violentes i enfrontades al marc legal de la nostra convivència'.

Diu que el control sobre això es desactivaria si els deixés anar a una sessió del parlament. Per què? Vegeu aquest paràgraf: 'El comportament delictiu que s'investiga s'ha caracteritzat [...] per una crida a la ciutadania a replicar multitudinàriament la seva desobediència [...]. S'ha impulsat que sectors importants de la població resistissin o s'enfrontessin a una actuació nodrida dels cossos i forces de seguretat de l'estat. No ha mancat una fatxenderia explícita de la seva determinació i perseverança, i de no sotmetre's a les normes més bàsiques de la nostra convivència, apel·lant a una ruptura estructural. I que el substrat de risc perviu avui es visualitza tant per l'estès suport social als investigats que han fugit de l'exercici jurisdiccional d'aquest instructor, com per haver-se impulsat mobilitzacions de desenes de milers de ciutadans que rebutgen explícitament les mesures cautelars adoptades en aquest procés.'

Dit això, conclou: 'Amb aquests precedents i amb aquestes condicions actuals, encarar unes conduccions de sortida i retorn del centre penitenciari, en una data i unes hores determinades, amb un punt de destí i de retorn ben conegut, i de fer-ho amb la garantia que es desenvoluparan sense el greu enfrontament ciutadà que es pogués impulsar o brollar en ocasió del trasllat d'uns presos que susciten el seu suport incondicional, és quelcom que aquest instructor no percep amb la garantia que reclama el manteniment de la pacífica convivència que precisament va justificar l'adopció de la mesura cautelar.' ■

El carrer de la Marina de Barcelona va omplir-se de manifestants per l'alliberament dels presos polítics. A.S.

El dia que Puigdemont va canviar el paradigma de la presidència

Efemèride Avui fa dos anys que el 130è president va prometre el càrrec amb una nova fórmula

PERE CARDÚS

Fa dos anys del canvi de paradigma. Avui concretament. En un acte solemne al Palau de la Generalitat, Artur Mas cedia el testimoni, i la medalla presidencial, a Carles Puigdemont. Era l'acte de presa de possessió que es fa tradicionalment al Saló de Sant Jordi. Tan sols dos dies abans, s'havia fet el ple d'investidura al parlament i Puigdemont havia obtingut el suport de la majoria absoluta de la cambra. Fins aleshores, els presidents havien promès el càrrec amb fidelitat 'al rei, a la constitució, a l'estatut d'autonomia i a les institucions nacionals de Catalunya'. Però el mandat democràtic del 27-S portava el 130è president a reformular

la prometença. Començava la desconexió, i tot el que passaria seguidament ja no estaria subjecte als pactes i les coaccions de la transició, sinó que la sobirania catalana es començaria a exercir també institucionalment.

L'expectació era molt gran aquell vespre a la plaça de Sant Jaume. Després de dos mesos amb l'ai al cor, l'independentisme tenia nou president i la fase decisiva del procés podia desencallar-se. Puigdemont era encara força desconegut per a bona part del país. Al ple d'investidura s'havia posat a la butxaca molts espectadors amb les respostes iròniques i punxants als portaveus de l'oposició. Un periodista que feia de batlle de Girona esdevenia la figura principal de la política catalana. La formació de gala dels Mossos d'Esquadra es quadrava a l'entrada de

Foto de família de l'acte de presa de possessió de Carles Puigdemont com a president de la Generalitat. ACN

Puigdemont (el president @KRLS) a les cotxeres del Palau, que aquell dia vestien una vistosa catifa vermella.

Lluny de preveure la situació viscuda actualment, Puigdemont va prometre el càrrec de president de la Generalitat de Catalunya amb fidelitat al poble de Catalunya. Era una novetat històrica en la fórmula de prometença del càrrec, en què no es feia referència ni al rei ni a la constitució espanyols. La presidenta del parlament, Carme Forcadell, va llegir la fórmula: 'Prometeu complir lleialment les obligacions del càrrec de president de la Generalitat amb fidelitat a la voluntat del poble de Catalunya representat pel seu parlament?' El nou president responia 'Sí, ho prometo' i acompanyava la prometença amb algunes reflexions prou indicatives (vistes ara amb la distància).

Puigdemont va citar uns versos del poeta turc Nassim Hikmet: 'El més bonic del mar/ és allò que no hem navegat.' I va afegir: 'Posarem les institucions a treballar en aquesta direcció, per atendre fonamentalment les esperances de la gent, que són les millors esperances de vida i de treball, dels drets bàsics garantits, dels serveis bàsics i el compromís amb la solidaritat internacional. Això no serà possible si no tenim les eines necessàries. Això no ho podem dir mirant als ulls de la gent si no canviem les eines de què disposem.' El president, amb la medalla penjada al coll, va dir: 'Estem humiliats financerament, desatesos per les institucions de l'estat, menystinguts en el reconeixement de la nostra

Carles Puigdemont pren possessió com a president de la Generalitat de Catalunya. vw

identitat i la nostra llengua.' I es va comprometre a assolir la fita d'atènyer la independència fent la feina ben feta. 'Això no ho podem fer de qualsevol manera. No ho permetré. Ho farem molt bé. Em comprometo a treballar per asserenar i explicar; ens hem d'explicar a més gent, i implicar més gent.'

Les raons de la nova prometença

El professor de dret constitucional Marcel Mateu va explicar les raons d'aquesta nova fórmula en un article el mateix dia. Mateu raonava: 'Per certificar el final de l'etapa autonòmica i començar a fer visible que hem iniciat una legislatura fundacional, els primers actes institucionals tenen gran importància, perquè poden reforçar aquest missatge, tant cap a l'interior de Catalunya com cap a l'exterior.' A més, explicava que l'acte de presa de possessió

no tenia el contingut regulat per la llei, sinó que seguia un protocol que s'havia 'anat consolidant amb petits canvis d'ençà que Josep Tarradellas el va establir per la via de fet'.

'La llei 13/2008 (la que regula la presidència de la Generalitat) no exigeix cap promesa ni jurament perquè no formalitza el contingut de l'acte de presa de possessió', explicava Mateu. I afegia que 'les referències a la fidelitat al rei i a la constitució espanyols no tan sols han estat sempre jurídicament innecessàries (encara que s'interpretessin com un simple acatament) sinó que ara, d'acord amb la declaració solemne del parlament al començament de la legislatura, esdevenien incoherents'. Per això, fa dos anys era lògic i convenient d'evitar-les.

Però, quina podia ser la nova fórmula? Hi havia algun precedent amb què inspirar-se? Aquesta vegada no

n'hi havia prou d'afegir la crossa 'per imperatiu legal', ni tampoc fer allò que havia fet Mas el 2010 i el 2012 quan va respondre 'sí, ho prometo i amb plena fidelitat al poble de Catalunya'. La nova fórmula ['Prometeu complir lleialment les obligacions del càrrec de president de la Generalitat amb fidelitat a la voluntat del poble de Catalunya representat pel seu parlament?'] tenia l'encert que assenyalava Mateu en el seu article: 'El qui actua fidelment no manca a allò a què s'ha compromès i el qui és lleial guarda escrupolosament la fidelitat deguda i no traeix. Considero que és exactament això que es pot exigir a una persona que vol tenir la més alta representació de la Generalitat en el moment històric actual (difícil i complex, però més o menys com d'altres n'hi ha hagut en la mil·lenària història de Catalunya).'

Júpiter, Mart, Saturn i Mercuri acompanyen la lluna al cel d'aquestes matinades

Astronomia Es poden contemplar mirant a l'horitzó sud-est poc abans de la sortida del sol

REDACCIÓ

Els qui s'hagin llevat ben d'hora aquesta setmana hauran pogut veure al cel, mirant en direcció sud i sud-est, un bon espectacle, amb quatre planetes ben brillants flanquejant una lluna cada dia més minvant. Aquest cap de setmana, si l'oratge ho permet, també se'n pot gaudir. Aquest matí, a la part més baixa d'un horitzó net de núvols, s'han pogut distingir perfectament dos punts de llum ben brillants des d'unes hores abans de la sortida del sol; eren els planetes Saturn i Mercuri, ben junts i ben prop de l'horitzó. Una Lluna ben prima, una mica més amunt, al mig d'una línia imaginària que l'unia amb els planetes Júpiter i Mart, situats més amunt, a la constel·lació de la Balança.

Durant els últims dies d'aquest mes hi haurà una alineació dels planetes Júpiter, Mart i Saturn, que seran l'espectacle de les matinades, i l'estel Antares i l'ull rogenic de l'Escorpió faran encara més bonica aquesta geometria celeste. III

1. La posició relativa dels astres aquests dies. STELLARIUM // 2. Saturn, Júpiter, Mart i Neptú es veuen al cel durant la matinada. ROBERT RAMOS

7 DIES

{ La selecció de la setmana { 8-12 de gener de 2018

Dilluns 8.A close-up portrait of Laura Masvidal, a woman with long brown hair and glasses, smiling slightly. She is wearing a dark jacket.

Laura Masvidal: 'Mantenint-los a la presó volen atemorir-nos, no ho hem de permetre'

ALBERT SALAMÉ

Dimarts 9.A portrait of Francesc-Marc Álvaro, a man with a beard and short hair, looking directly at the camera. He is wearing a dark jacket. The background is a textured wall with some peeling paint.

Francesc-Marc Álvaro: 'L'independentisme ha de procurar fer govern encara que no hi puguem tenir cap líder'

CEDIDA

Dijous 11.

La revolta dels juristes
demòcrates espanyols

E.P.

Divendres 12.A photograph of Antoni Abat Ninet, a man in a dark suit, speaking at a podium. He is gesturing with his hands while speaking. Another man is visible in the background, also seated at the podium.

Antoni Abat Ninet: 'No se n'han anat, els "piolins", del port? Doncs què esperem?'

CEDIDA

PER QUÈ PLOREU, DESGRACIADES?

BEL ZABALLA

Miquel Roca durant la seva compareixença al congrés espanyol. ACN

«La violència de l'estat contra l'independentisme és prou clara, evident i constant per a no haver de recórrer a estúpides comparacions que si serveixen de res és perquè quedin retratats. Ells i les seves concepcions socials de l'època de la constitució espanyola»

Les considerariem desafortunades, si haguessin estat unes declaracions fetes en un moment calent, sense pensar, passant pel carrer. Però no. Aquests senyors eren asseguts davant una comissió parlamentària, es devien haver preparat la compareixença. Les penoses i insultants comparacions del conflicte catalano-espanyol amb la violència de gènere fan venir gatarada. No sé quantes vegades caldria dir-ho perquè quedés clar, però feu-nos cas, de debò: deixeu estar aquestes comparacions. No sé si us adoneu de com en són, d'ofensives.

Posem-nos en els antecedents més immediats, que són els d'abans-d'ahir. Tot i que de comparacions d'aquest estil, en trobem des del primer dia pertot i arreu. (Normalment en un sentit diferent d'aquestes i més aviat per a denunciar el maltractament que pateix Catalunya, però feu-nos cas, de debò: no cal. No sé quin favor pot fer ni a la causa catalana ni a la feminista.)

Miguel Herrero y Rodríguez de Miñón és un dels anomenats pares de la constitució espanyola aprovada la segona meitat del segle passat. I aquí pares no és genèric, perquè la constitució espanyola va tenir set pares i cap mare. Aquest senyor va comparèixer a la comissió dita 'per a l'avaluació i modernització de l'estat autònom' del congrés espanyol. I li va

‘Quan l’assassí compareix davant del jutge, li diu: vostè no ho sap, però la meva dona era insuportable’

Que resulta que no en parlen mai, del feminicidi que assetja aquest món on vivim, i quan ho fan, és per a fer-ho servir com a metàfora

semblar que comparar la situació política de Catalunya amb un assassinat de gènere era tan adient que ni es va immutar, repenjat en els colzes.

‘Si em permeten una broma... No és broma, és seriós, però sembla frívola.’ Mal presagi, aquest començament, només podia acabar amb l’aigua de la galleda fins al genoll. Però va exposar el seu argument amb aquella flegma de qui està acostumat a parlar ex cathedra. I per si dir que els catalans som uns delinqüents i hem de pagar per haver-ho estat, al marge que l’estat espanyol hagi ‘comès errors’ en aquest procés, no fos prou gros i bèstia per si sol, ho exemplifica, misòginament i carca, així: ‘Quan l’assassí compareix davant del jutge, li diu: vostè no ho sap, però la meva dona era insuportable. I el jutge ha de dir-li: sí, la seva dona devia ser insuportable, estic disposat a acceptar-ho, però vostè és un criminal.’ I d’aquesta manera, amb una dona assassinada per un marit feminicida que ho argumenta perquè la dona era insuportable, el senyor pare de la constitució que encara no ha aixecat un mil·límetre els braços repenjats a la taula considera satisfet el símil i l’explicació.

Insuportable.

Les dones assassinades pel fet de ser dones no necessiten que les facin servir com a símils estúpids en un conflicte polític que l’estat reprimeix judicialment i políticament. Si cal res, és acció. Que se’n parli per actuar en conseqüència, no per utilitzar-les. Que resulta que no en parlen mai, del feminicidi que assetja aquest món on vivim, i quan ho fan, és per a fer-ho servir com a metàfora. Desafortunada i ofensiva.

Però això no és tot. Perquè després va aparèixer un altre pare de la constitució (ves com havia de sortir, la criatura) i advocat defensor de Cristina de Borbón, el senyor Miquel Roca i Junyent, a reblar-ho amb la seva ‘historieta’ particular, que no és sinó la mateixa de sempre, explicada pels de sempre i amb els rols de sempre. Bé, de sempre, no. Perquè les coses ja fa dies que van començar a canviar. Però n’hi ha que encara viuen reclosos en el 1978. Una ‘anècdota’ per destensar la compareixença, va dir. I, santornem-hi, que si el marit i la muller i que si Espanya i Catalunya. I gestos, va dir, que són molt importants. I, per ell, el gest important no és que una dona agafi les maletes i foti el camp de casa i engegui l’home a pastar fang, sinó que el marit maltractador (amençar-la de deixar-la sense res, de prendre-li els fills és violència) li digui que encara l’estima i això faci que ella no se’n vagi perquè en realitat només feia veure que se n’anava, la vibra consentida. Vet aquí el conte del senyor Roca: ‘Un marit arriba a casa, i al rebedor hi ha la dona, que li diu que vol separar-se, que ja no aguanta més. I ell li respon: “Però tu què t’has pensat? Et quedaràs sense cotxe, jo em quedaré els fills, no tindràs pensió, ni segona residència.” Llavors, la dona es posa a plorar.

Tots els clixés masclistes, tota l'actitud
i el pensament misògins condensats
en el conte del senyor Roca

Catalunya no necessita cap gest cínic
d'Espanya que camufli el maltractament
polític, cultural, lingüístic, policíac i
econòmic

“Plora, desgraciada. Tu per què plores?” “Perquè pensava que em diries que encara m'estimaves.”” Fi de la cita.

Desgraciada.

Tots els clixés masclistes, tota l'actitud i el pensament misògins condensats en el conte del senyor Roca. Del qual hem de deduir que els catalans només necessitem un gest hipòcrita d'Espanya per sentir-nos satisfets i decidir que d'acord, que ens quedem, que tot això era només una manera de cridar l'atenció.

Tot sovint ens trobem personatges que, sense haver demostrat mai tenir cap mínim interès a resoldre la guerra masclista, fan anar símls sobre la violència contra les dones per mirar d'il·lustrar les seves dissertacions sobre el conflicte polític que l'estat espanyol ha convertit en judicial i policíac. En el cas d'aquests dos senyors, la cosa va més enllà, perquè les seves explicacions són les d'algú que té completament interioritzada la violència de gènere com una forma de vida i la justifica. Que n'hi ha prou que el maltractador et digui que t'estima perquè et quedis amb ell. En seu parlamentària. Segones residències amenaçades en dies de time's up. Qui és que plora?

Ni l'una cosa ni l'altra no calen, de debò. La violència de l'estat contra l'independentisme és prou clara, evident i constant per a no haver de recórrer a estúpides comparacions que si serveixen de res és perquè quedin retratats. Ells i les seves concepcions socials de l'època de la constitució espanyola. Ni Catalunya necessita cap gest cínic d'Espanya que camufli el maltractament polític, cultural, lingüístic, policíac i econòmic, ni a la violència masclista li serveix de res que la hi comparin. I deixeu pas d'una vegada. 📺

ANTONI ABAT NINET

*‘No se n’han anat,
els “piolins”, del port?
Doncs què esperem?’*

Entrevista a l'acadèmic català i
professor a Dinamarca

ANDREU BARNILS

Antoni Abat Ninet. Quaranta-tres anys. Professor de dret a la Universitat de Copenhaguen. Però també ho ha estat a Stanford, Georgetown i ESADE. L'any 2016, va fer una sonada intervenció al parlament català que va ajudar molt a modificar el full de ruta sobiranista: després de la seva intervenció, molta gent va passar de voler fer eleccions a encarar el referèndum amb ganes. Ara VilaWeb ha volgut tornar a parlar-hi per demanar-li com veu les possibles sortides al moment actual. I la seva opció es pot resumir així: opta per un mandat de desobediència civil.

—Què hem de fer, ara, professor? Quin seria el pas a fer en la investidura, per exemple?

—Vosaltres va publicat l'article del professor Resina, que proposava un mandat de desobediència civil i ferma. Hi estic d'acord. Per començar, la investidura. Si llegiu el reglament del parlament, la investidura telemàticament es pot fer, perquè no és prohibida.

—Es pot?

—Qui us digui que no, vol dir que en fa una lectura restrictiva i poc garantista del reglament. Es poden fer servir arguments de dret constitucional comparat a favor de la investidura telemàtica. I l'especial protecció que tenen els drets dels representants a la cambra, també. Això està explicitat a la jurisprudència del Tribunal Europeu dels Drets Humans (TEDH). Els catalans fariem bé de començar a pensar en el TEDH com a garant dels nostres drets fonamentals, obviant de considerar el pas per la justícia espanyola com un mal processal necessari. En resum: fem la investidura telemàtica i mantinguem una part del govern i la presidència a Bèlgica, i una altra, al Principat. No pot ser que per una qüestió formal i amb una lectura restrictiva dels drets no es permeti que el president prengui possessió. Home... Aquí t'apliquen el 155 com una carte blanche. Donen un cop d'estat amb un

Fem la investidura telemàtica i mantinguem una part del govern i la presidència a Bèlgica, i una altra, al Principat

Tenim l'altra opció, que és la desobediència ferma del govern, i aprofitar cada pas políticament

article anticonstitucional, no accepten el resultat de les eleccions i volen interposar entrebancs i lectures restrictives de drets perquè el president no pugui prendre possessió. Doncs no. Per això crec que un acte de desobediència fort seria que el president prengués possessió. I tindriem un president de la República, el president Puigdemont, a Bèlgica. I un president del govern aquí. Dues figures. Un president i un primer ministre. I pas a pas, consolidar el que s'ha fet.

—I si l'estat espanyol ataca amb més jutges i presó? Som-hi igualment?

—Efectivament. I si no tenim representants que tinguin collons de fer això, que en posin uns altres que en tinguin. Per què alguns ens els han escapat. Potser ha de venir una altra generació. Aquí només tenim dues opcions. Una és preguntar-se: hi ha algú comprant AK-47, aquí? Oi que no? Doncs aleshores tenim l'altra opció, que és la desobediència ferma del govern, i aprofitar cada pas políticament. Perquè si no, què fem? Màrtirs?

—Abans de l'1-O pensava: anem a meus vista. Ara penso: anem a anys vista.

—Depèn dels tempos. I no pot passar que els espanyols marquin els nostres tempos. No pot ser. Nosaltres endavant i endavant. I endavant sabent que tenim un milió de païos al nostre país que són espanyols i que no solament estan per la violència, sinó que en volen més, de violència. Doncs molt bé. Hem de gestionar també això.

—Un sol poble, diuen.

—I creieu que això no ho han passat altres estats? I altres processos d'independència? De tensió interna, sempre n'hi ha. Torno a Resina: la violència és contraproduent per a ells. Penseu que van demostrant al món que nosaltres som espanyols a la força. Per violència. I això és molt depriment i no funciona *in illo tempore*. Si els païos es mantenen en l'àmbit internacional és perquè hi ha una sèrie d'interessos que els catalans no han pogut trencar. I ara sembla que a la comunitat internacional hi ha un

debat, i a Europa poden considerar el referèndum acordat. Ells arribarien a acceptar un referèndum, sí. Però jo crec que aquesta pantalla ja l'hem passada.

—Ja l'hem passada?

—Efectivament. L'hem passada. No hi ha res més a fer. Ens han pegat per defensar urnes, eh? De què parlem, aquí? Aquí han pegat àvies per defensar una urna, sabeu? Aquí parlem de drets fonamentals, home. Això ho han de pagar. Ells. Tots. I la Unió Europea, també.

—Anem als presoners polítics. Tema cru i delicat. Elisenda Paluzie proposava empatia, però que no en quedi ni un manant, de presoner. Ni un. Perquè no pot ser que marquin agenda política gent que parla amb l'advocat penalista al costat. No facis això, no facis allò. Això inclou Junqueras, Sánchez i Forn.

—El tema és molt cru. La pregunta que jo em faig és: serveixen els presos per assolir la consolidació de la República Catalana? O l'alenteixen? És la pregunta que ens hem de fer. Hem de ser crus. I analitzar-ho des d'un punt de vista més fred. Són bons per a l'assoliment de l'objectiu? Passa que respondre això ens toca molt la fibra. Però respondre segons com permetria que el president de la República vingui a Catalunya per la frontera, protegit per la gent. Per exemple. O ara o més tard. Hem d'estar preparats per coses d'aquestes. Hem de pensar en actes de desobediència forts. Cops. Pums. No se n'han anat, els pio-lins, del port? Doncs què esperem?

—Potser mobilització al carrer i organització.

—Perdoneu, però això ho ha de liderar el govern. També les vagues, o els impactes econòmics. Els polítics han de donar exemple. El govern de la Generalitat deu al país l'esforç que va fer l'1 d'octubre. I s'ha de fer alguna cosa amb efectes reals. I res de 'visca el 155' per a poder sortir de la presó.

—Consellera Ponsatí dixit: s'ha anat amb el lliri a la mà no tant amb Espan-

ya, sinó amb Europa. És Europa que diu frena, i jo t'assec, Rajoy, a la taula. I no passa.

—Siguei pel que sigui, van acceptar el 155. De manera vergonyosa, alguns d'ells. I no em feu dir noms, perquè alguns no els conec de res. Ni resistència ni hòsties. Els païos pleguen. Acatem les eleccions imposades vergonyoses. I vergonyants. Perfecte. Guanyem. I ara hem d'aspirar a l'autonomia del 78 centralitzada i descafeïnada? No. Hem d'anar endavant. Em sembla que ens ho hem guanyat. Ara tot això ho hem de fer efectiu. El govern ha de fer aquest pas endavant? És clar que sí. Ells són els primers que han de fer exemple.

—Crític amb el post 1-0?

—Molt crític. Jo, això de les morts, em sembla que... No ho veig clar. Si t'han de detenir, que vinguin al parlament. Que vinguin. Amb un milió de gent fora. A veure si ho fan.

—Risc: ho fas, no guanyes, i ets al mateix lloc, però amb deu morts damunt la taula.

—Amb deu morts no seríem al mateix lloc.

—Amb cent, la Unió Europea es mulla. Amb deu, segur?

—És un debat, sí. El 6 d'octubre en van matar 256. I no va passar res. I van posar a la trena el president Companys, que es va fer enrere. No ho sé, tu. Jo declaro i no marxo. Vaig a Palau. I que em busquin. A hòsties, si cal. Tot cristo enregistrant. Passa que no ho van fer perquè crec que ho tenien tot apamat fins al referèndum i prou. El dia de l'endemà, no. Els va agafar en calces. Potser no s'esperaven que 2,2 milions de persones votessin el referèndum. I ara com ho gestionem? I això que ho tenien molt enllestit i molt preparat. Demanar reconeixement internacional als organismes internacionals. Estava preparadíssim. Passa que al final, pels motius que siguin, ja ens ho explicaran algun dia algú, van acatar el 155, van abaixar el cap.

—Tesi: fallem per petits. Siguem humils, també. No tot són traïcions i re-

núncies. Potser som el Rayo Vallecano i a vegades ens fallen les forces. No les conviccions.

—Totalment d'acord. Ara, i aquí ve la meua crítica. Sigues honest. Explica-ho. Tenim força per a declarar la independència, però no per a implementar-la. Digues-ho. Explica-m'ho. I això no es va fer. Aquesta és una crítica que també tinc. Ara, també et generen empatia. Aquests païos han anat endavant. Hi haurà un moment que s'arronsaran, pensaven molts. Doncs aquests han anat endavant, però endavant, eh? Que fiquin aquests païos a la presó és com si fiquessin un familiar. Estem tots tocats. Hi són per haver fet el que tu demanaves, el que hem celebrat. Hi són pel que tu haguessis fet exactament igual. Com pot ser que siguin a la presó ara?

—Us veig escèptic amb Europa.

—Ara sí que sóc escèptic amb Europa. I molt optimista i molt content amb el país. Molt orgullós de ser català. Si hem pogut arribar on hem arribat, i si continuem aquí, amb tot el merder que tenim, amb un cop d'estat, amb el 155, amb empreses amenaçades, i que la gent va i defensés l'1 d'octubre i guanyés el 21-D. Espectacular. Per això crec que quan quatre es mobilitzin una mica, això pot ser molt gros. Perquè la simpatia europea, la tens. Sobretot als països escandinaus. La gent està amb tu. Ara, quina és la manera que aquesta gent reaccioni? Tocar la butxaca als europeus. L'única manera. Escoltin, que som en un estat d'excepció i sense garanties. Aquí no s'apliquen els procediments de la constitució espanyola.

—I com es paralitza l'economia sense els grans sindicats a favor?

—Ens tenim a nosaltres. Us sembla poc?

—Res a afegir?

—Endavant. Optimisme. Que els qui ho tenen complicat són ells. Amb tota la pasta, amb un cop d'estat i d'excepció, i encara som aquí? Doncs som-hi. Endavant. Anem a l'atac. A l'atac. Això hem de fer: mandat de desobediència civil, i ferma. ■

Ara hem d'aspirar a l'autonomia del 78 centralitzada i descafeïnada? No. Hem d'anar endavant

Això hem de fer: mandat de desobediència civil, i ferma

GUARDIOLA ENS VA DONAR LA CLAU PER A SORTIR-NOS-EN (I NO HO RECORDÀVEM)

PERE **CARDÚS**

Pep Guardiola va gestar no tan sols un estil de joc, sinó una filosofia de vida al camp (i a fora). **ALBERT SALAMÉ**

«Si mai reaccionaven a la defensiva o bé descontrolats i eixelebrats, acabaven amb un sac de gols i la cua entre cames»

No sé si sou futbolers. Jo ho havia estat molt i cada vegada ho sóc menys. Vaig gaudir molt de l'època de Guardiola com a entrenador i Laporta de president. El cas és que el Barça va començar a fer joc de possessió. Així el van definir els experts i comentaristes esportius. Era una herència de l'època Cruyff. Però si heu tornat a mirar algun partit d'aquell període, veureu que la possessió fou encara més descarada amb Guardiola. 'La millor manera perquè l'equip contrari no et faci un gol és tenir sempre la pilota', deia el neerlandès. El cas és que la possessió de l'equip de Guardiola obligava el rival a sortir de l'àrea per empaitar una pilota que no parava de canviar de banda i de posició. No es fa difícil de recordar aquell Madrid sortint a trinxar turmells, cames i genolls per la impotència de no tenir la pilota. En contra del joc de destrucció blanc, la recepta de Guardiola no era tan sols llevar-se ben d'hora, ben d'hora, sinó tenir la pilota i fer sortir aquells ferotges de l'àrea per a crear espais que serien aprofitats amb un fals nou (Messi) entre línies.

Us n'adoneu com n'és, d'útil, aquesta estratègia per a això que ens passa als defensors de la democràcia i la República?

Guanyar sempre a les urnes és fer sortir el rival de la seva àrea, que no és pas aquesta

L'estratègia d'expulsar-nos jugadors i enviar-ne uns quants a la infermeria pretén precisament que tornem a les posicions del resistencialisme

D'entrada, jugar al joc que sabem jugar. Possessió de la pilota i joc de construcció. Somriure i esperit d'equip. Tothom la pot tocar; també el porter. Guanyar sempre a les urnes és fer sortir el rival de la seva àrea, que no és pas aquesta. Cada vegada que surten de l'àrea, els clavem un gol. Així va ser el 21 de desembre –després d'haver viscut un 1 d'octubre terrible–, en un partit que vam acceptar de jugar amb el seu àrbitre i amb les regles de joc que van imposar: amb tres jugadors menys, la gespa completament seca i la pilota desinflada.

Hi ha una característica del joc de Guardiola que no ens pot passar desapercebuda: el control i la possessió impliquen dues coses, paciència i constància. Allò que s'ha dit en algunes ocasions del 'sense presses, però sense badar'. La pilota dels jugadors de Guardiola canviava de peus constantment i, quan una banda del camp es congestionava, en Xavi l'enviava a l'altra punta amb una precisió mil·limètrica. I, d'allà estant, tornava a construir-se una jugada que calia traçar entre línies i amb alegria. Sense presses, però sense badar. I si aquella zona també s'enfangava, canvi de jugada...

Què vull dir? Doncs que si el referèndum i les decisions posteriors no ens ha dut a fer gol, cal tornar a construir una jugada d'una altra manera. Per fer-ho, cal no perdre la possessió de la pilota i crear nous espais. Canviar de posició. També es pot canviar el ritme per fer circular la pilota més de pressa o adormir-la per fer sortir de polleguera el rival. Una cosa que ha portat l'independentisme a ser majoria política i social és haver pres la iniciativa i haver fet projecte. Abandonar la queixa, el lament i el resistencialisme. I l'estratègia d'expulsar-nos jugadors i enviar-ne uns quants a la infermeria pretén precisament que tornem a les posicions del resistencialisme que ens abocava a ser una minoria carregada de raó.

És lògic que l'atac ferotge de l'estat amb la intervenció coordinada de tots els seus braços ens hagi fet posar a la defensiva

El rival juga amb els àrbitres a favor i unes regles de joc fetes a mida que tan sols aplica als adversaris quan no li agrada el color de la samarreta que duen

Sabem el què. I per tant, cal persistir i fer sortir el rival de la seva àrea. Ah! I llevar-se ben d'hora, ben d'hora...

una temporada. L'actitud contrària potser hauria estat una inconsciència. No n'estic segur encara i no deixo de rumiar-hi. Però recordo que després d'una ràtzia del rival, els equips de Guardiola tornaven sempre al joc de possessió i a la construcció constant de noves oportunitats. Si mai reaccionaven a la defensiva o bé descontrolats i eixelebrats, acabaven amb un sac de gols i la cua entre cames.

La reacció del 21-D va ser molt positiva. L'estat espanyol es va endur una bona derrota. Però ara pensem que, després d'haver guanyat el partit, cal guanyar la lliga. I el rival juga amb els àrbitres a favor i unes regles de joc fetes a mida que tan sols aplica als adversaris quan no li agrada el color de la samarreta que duen. Ara, doncs, cal tornar a prendre la possessió del joc i, per tant, la iniciativa. I això vol dir fer jugades noves. No acontentar-se amb el resultat actual. Cal fer més gols. Crear nous espais fins a trobar el forat.

Vist l'equip que tenim, penso que hi ha una cosa segura i dues incògnites. I no ens hem pas de posar nerviosos. La pilota ara salta d'un cap a un altre sense control. Algun jugador l'allunya amb puntada amunt, un altre cau a terra i demana canvi a l'entrenador, un tercer decideix que cal xutar des de massa lluny. Calma. Hi ha una cosa segura i dues incògnites. La cosa segura: que guanyarem perquè som majoria i ja no hi ha marxa enrere. El país fa costat a la llibertat i a la democràcia, al futur i al benestar de tothom, en el moment de màxima repressió que s'ha vist de molts anys ençà. Ningú no es fa enrere. Ben al contrari, s'hi afegeix més gent. I les dues incògnites: no sabem quan es crearà el forat per on traçar la jugada de la victòria i no sabem com farem el gol. De cap, des de fora l'àrea, amb pilota parada, des del córner, de rebot, acompanyant la pilota fins a la línia de gol, o se'l farà l'equip contrari a la seva porteria. No sabem el quan ni el com. Sabem el què. I per tant, cal persistir i fer sortir el rival de la seva àrea. Ah! I llevar-se ben d'hora, ben d'hora...

La revolta dels juristes demòcrates espanyols

Justícia La deterioració progressiva de l'estat de dret a Espanya amb l'excusa del conflicte contra Catalunya topa amb algunes veus significades del món jurídic

PERE MARTÍ

El silenci clamorós de la societat espanyola arran del deteriorament progressiu de l'estat de dret té una excepció: l'avertiment d'alguns jutges o juristes sobre el perill de pèrdua de la qualitat democràtica a Espanya amb les mesures político-judicials que s'apliquen contra Catalunya. Mentre la separació de poders s'aprima amb cada acció de la fiscalia i els drets fonamentals s'escolen entre els folis de les interlocutòries del Tribunal Suprem, la classe política espanyola aplaudeix. És el cas del PP, Cs i el PSOE; només Podem ha criticat l'aplicació de mesures repressives i ha dut l'article 155 al Tribunal Constitucional. Els grans grups de comunicació, amb escasses excepcions, fabriquen el re-

lat i les grans associacions de jutges el beneeixen sense gaires contemplacions.

Avui passaran pel Suprem el conseller d'Interior, Joaquim Forn, i els dirigents de l'Assemblea, Jordi Sànchez, i d'Òmnium, Jordi Cuixart, per veure si els revisen l'emprisonament provisional i els deixen en llibertat. Però sengles defenses respiren pessimisme i el precedent de la dura interlocutòria que va tornar a enviar Junqueras a la presó fa pensar en la pitjor resposta. Perquè dins la magistratura espanyola hi ha poques esclatxes que facin preveure un canvi de criteri. Només l'associació progressista Jutges per la Democràcia ha fet algunes crítiques als excessos de Rajoy i també a determinades decisions judicials. El 4 de novembre de l'any passat va emetre un comunicat en què qüestionava que la jutgessa de l'Audiència

La bandera espanyola oneja al capdamunt de la façana del Tribunal Suprem espanyol, on avui declaren Sànchez, Cuixart i Forn. E.P.

L'empresonament de Jordi Cuixart i Jordi Sànchez per sedició va ser la primera irregularitat que van denunciar alguns juristes. ACN

El règim del 78 continua ben decidit a sobreviure dins els passadissos del Suprem i als despatxos de l'Audiència espanyola

espanyola Carmen Lamela hagués respectat el dret de defensa dels membres del govern empresonats i palesava 'preocupació' per 'una interpretació extensiva del dret penal i limitadora de la llibertat personal'. L'associació recordava també que la presó provisional, d'acord amb la jurisprudència reiterada del Tribunal Constitucional, té caràcter excepcional: 'La regla general –insistia– ha de ser que les persones investigades estiguin en llibertat.' Sobre això, recordava que hi ha mesures no tan severes com la presó provisional: 'prestació de fiança, retirada de documents de viatge, vigilància policial o compareixences periòdiques'. Amb tot, en aquell mateix comunicat es negava a qualificar de

presos polítics els membres del govern empresonats.

Alguns jutges catalans s'havien donat de baixa d'aquesta associació el mes de setembre passat perquè es va negar a impulsar una declaració contra la judicialització de la política en el conflicte entre Catalunya i Espanya. Un text de 'mínims', segons els promotors, que qualificava de 'desencertada' la pretensió de resoldre un problema polític als tribunals. Entre els setze jutges que en van plegar hi ha Juli Solaz, un dels instructors del cas Palau. En canvi, Jutges per la Democràcia no va tenir cap inconvenient a afegir-se a una declaració de les set associacions de jutges i fiscals que hi ha Espanya, feta el 27 d'octubre de l'any passat, el dia que el parlament procla-

mava la independència, en què es refusava aquella decisió i se subratllava que l'única legalitat vigent era 'la que emana de la constitució espanyola'.

Un altre gest significatiu va ser el manifest –fet públic el 10 de novembre– d'un centenar de penalistes de tot l'estat espanyol que condemnava l'actuació de l'Audiència espanyola contra el govern català. Els professors de dret penal de la majoria d'universitats espanyoles hi denunciaven l'actuació irregular de la jutgessa Carmen Lamela, que qualificaven de desproporcionada. A més, recordaven que l'Audiència no és competent per a aquest cas i que no es podien imputar els delictes de rebel·lió i sedició als membres del govern català.

Més enllà d'aquestes actuacions, només se senten veus aïllades que trenquen el silenci o el consens sobre la repressió de què són objecte els dirigents independentistes. N'és un exemple el cate-

dràtic de dret constitucional Javier Pérez Royo, que en una entrevista ahir a VilaWeb, s'expressava amb un to molt contundent sobre el futur de la salut democràtica de l'estat espanyol: 'O es resol el tema de Catalunya o no hi ha govern democràtic a Espanya.' Per ell, el fet més preocupant és que s'imputi als membres del govern el delictes de rebel·lió 'quan no n'hi ha'. Tanmateix, és pessimista quant a un canvi d'orientació del Tribunal Suprem espanyol: 'Ho veig molt negre, entre més coses perquè ara mateix aturar el Tribunal Suprem és gairebé impossible. I mentre no s'aturi el Suprem tot el procés polític català està empantanegat.'

Una altra veu que clama en el desert és la del jutge Elpidio José Silva, apartat de la carrera judicial per haver investigat la corrupció, concretament l'anomenat cas Blesa. Personatge incòmode per al poder espanyol, va criticar l'actuació policial de l'1-O, que considera 'la més desastrosa de la història d'Espanya'. Com a jutge, creu que no es pot acusar de sedició Jordi Sánchez ni Jordi Cuixart, ni de rebel·lió els membres del govern. I el fet que estiguin empresonats, el veu com 'l'esquela del règim del 78'.

Malgrat que Elpidio José Silva ja n'hagi fet l'esquela, sembla que el règim del 78 continua ben decidit a sobreviure dins els passadissos del Suprem i als despatxos de l'Audiència espanyola, amb el silenci còmplice de molts intel·lectuals i de la majoria de la classe política. Amb excepcions que són oasis enmig d'un desert. ■

FRANCESC-MARC ÁLVARO

‘L’independentisme ha de procurar fer govern encara que no hi pugui tenir cap líder’

El periodista ens analitza amb la seva mirada afilada l'atzucac en el qual es troba l'independentisme i les possibilitats de futur

JOSEP REXACH

El periodista Francesc-Marc Álvaro (Vilanova i la Geltrú, 1967) analitza setmanalment des de la tribuna de La Vanguardia els avenços i els retencos de la política catalana. Molts independentistes el lleixen i l'escolten amb atenció. N'hi ha que no tant, perquè sempre ha defensat que el procés no ha de tenir pressa. Aquesta és la seva característica: no es deixa encetar pels sentiments i desgrana els esdeveniments amb mirada crítica. Observa errors en les passes finals de la legislatura passada i assenyala amb aparent simplicitat les opcions de l'independentisme davant l'atzucac. Creu que cal tornar a la política i formar govern, mal que sigui sense Puigdemont ni Junqueras i amb la 'democràcia intervinguda'. Reflexions i anàlisis que no deixaran ningú indiferent.

—A Junqueras li han denegat l'allibament i Puigdemont no pot tornar. La situació actual és de blocatge?

—Jo ho veig efectivament complicat. Penso que la pitjor sortida per a l'independentisme és fer unes noves eleccions. Crec que seria un error perquè s'haurà vist incapaç de gestionar un resultat que objectivament és bo. Has guanyat, però de cop i volta no pots fer govern. Aleshores, com que explicar això és molt difícil vol dir que no vas bé i has d'intentar evitar unes noves eleccions. No saps si en unes noves eleccions tindràs millors resultats. I el mal menor és assumir, ara, amb el que tens, la possibilitat de fer govern.

—Encara que no puguis formar govern amb els principals líders?

—Sí, sí. Evidentment. En el moment que acceptes el marc de les eleccions que dicta Rajoy, tu has de jugar amb les figures que pots. I, probablement, has d'intentar fer el govern que puguis per governar des de l'independentisme com puguis. I si això vol dir que no hi pots posar cap de les figures principals, doncs no n'hi poses cap.

—L'independentisme es pot permetre de no tenir un govern sense Junqueras ni Puigdemont?

Recordem Joan Fuster: 'Tota política que no fem nosaltres, serà feta contra nosaltres.'

No podem treure conclusions sobre la Catalunya de Ciutadans només amb els resultats d'aquestes eleccions

—Si tu acceptes d'anar a les eleccions que convoca Rajoy, i que ell no et diu que anar aquestes eleccions farà parar la màquina judicial, què tens tu? Tu has de fer política en un lloc on no et deixen fer política. I per tant, has de fer la política que puguis probablement sense aquestes figures. Això, o unes noves eleccions. Però unes noves eleccions això no t'ho solucionarien. Aleshores, l'independentisme vol tenir aquest govern, ni que sigui sota vigilància? El vol tenir o no el vol tenir? Aquesta és la qüestió? Vol tenir instruments a les mans o que els tingui l'adversari? Perquè el 155 ens ha ensenyat que el que no tens tu, ho té l'altre. Recordem Joan Fuster: 'Tota política que no fem nosaltres, serà feta contra nosaltres.' Llavors, si tu no vols fer política perquè estàs enganxat en un punt de reivindicació respectable, però això et bloca la política, la política la continuaran fent els altres.

—Entenc, doncs, que no veieu amb bons ulls construir un govern a l'exili.

—Jo, sincerament, i sé que això que diré sonarà fort, intentaria no fer gaires coses estranyes més. Perquè ja les fa l'estat. Intentem reduir el nivell de rareses. Intentem fer política sota vigilància, com menys estranya millor. Que no vol dir legitimar el camp de l'adversari. Hem de denunciar cada dia que l'arbitrarietat dels tribunals és la que és. Però solucions de tipus institucional que són difícils de llegir, jo no les faria. La dualitat d'un govern a l'exili i un de tècnic aquí, no la veig possible ni sé com operaria. Ni sé quina mena de realitat institucional pot generar això.

—El risc de tot plegat és que valors de l'independentisme com Junqueras i Puigdemont caiguin en l'oblit.

—Sí. Però la pregunta és: fem la política malgrat que no puguem utilitzar aquestes peces noves o ho subordinem tot a tenir aquestes peces? O una altra: què és millor per a l'independentisme a mitjà i llarg termini, tenir el govern de Catalunya o no? O què és millor, que TV3 la governin els del 155, o els inde-

pendentistes? És clar, ara, de cop i volta, tothom, començant per ERC, ha descobert que el procés és una cosa que dura temps. Ara tothom s'ha fet processista. El processisme era un insult que des del món dels comuns van copiar altres, i el mateix món independentista se l'aplica de manera negativa a ell mateix. 'Ets un processista!', em deien a mi quan deia que 'el tenim pressa' era una merda. Ara, tothom s'ha fet processista. Doncs m'aixeco i aplaudeixo perquè els processos són més llargs que no semblava. Celebro que tanta gent hagi caigut del cavall. És una pena que no ho n'haguessin caigut abans, deixeu-m'ho dir.

—Dèieu que la solució és la creació d'un SNP a la catalana.

—Jo no propugnava això. Jo deia que això és damunt la taula d'alguns. Això voldria dir que la gent, tota, pugui sortir de la dinàmica republicans-convergens, que és molt antic. Si vaig escriure Scottish National Party va ser per dos motius: u, perquè no té res a veure amb el fet d'intentar un Junts pel Sí o intentar salvar un PDECat ni res. I perquè qui m'ho explica segueix l'exemple de l'SNP. I m'ho explica gent de l'òrbita d'ERC i de l'òrbita del PDECat.

—I seria partint de zero?

—No, qui m'ho explica em diu que segurament s'hauria de fer a partir d'ERC. Quan ho vaig escriure molts deien que l'Àlvaro volia fer un Junts pel Sí. Aquesta no és la meua guerra. No en tinc cap, de guerra, de fet. Jo constato que hi ha sectors que veuen que per a fer determinades coses a mitjà o llarg termini, que és el que serà, necessites muscular un instrument que et pugui hegemonitzar molts espais alhora, i mirant cap al centre-esquerre. Això, qui ho té muntat així és ERC. Per això, qui m'ho ven, i gent de totes les bandes, és a partir d'ERC, amb això que articula Puigdemont.

—De fet, si ens fixem en la llista que va construir per al 21-D, Puigdemont articula un subjecte polític que s'allunyi del PDECat.

—És que jo crec que Puigdemont i ERC articulen la mateixa cosa. Però passa que no s'ho han dit.

—El PDECat és mort?

—És en hibernació. I Junts per Catalunya i ERC, si maduren, acabaran essent l'SNP. I si em preguntes: la CUP, què? Doncs la CUP mantindrà unes proporcions petites, que és la cosa normal en qualsevol país d'Europa. El que és anormal és que tingui deu diputats. No hi ha tants anticapitalistes a Catalunya.

—Que el PDECat surti de la hibernació dependrà de l'èxit o el fracàs del projecte de Puigdemont?

—Crec que som presoners de categories obsoletes. La campanya del 21-D constata que allò que eren les grans línies divisòries entre l'espai convergent i l'espai d'esquerra es difumina. Parlo del votant. Que les direccions no s'avenen, no ho descobriré pas jo. Però les llistes d'ERC i Junts per Catalunya són molt semblants. I els votants són molt semblants. Veient el mapa polític, un finlandès es preguntaria per què no van junts. Són artefactes molt semblants que ofereixen la mateixa cosa. Ara, probablement, aquest horitzó de l'SNP serà a mitjà o llarg termini. I aventuro que és un pas que no el faran ni Junqueras ni Puigdemont.

—En un article us demanàveu si la Catalunya que ha votat Ciutadans és nova. Ja en teniu resposta?

—No ho sé i m'ho continuo preguntant. Per tenir-ne una resposta més sòlida hem de veure quin recorregut té aquesta marca en les futures municipals, i quin recorregut té a uns efectes importants en política, que és saber si arrela o no arrela en la realitat territorial, que fins ara no ho ha fet no ho ha fet gaire.

—Si és efímer o no.

—És clar, no podem treure conclusions sobre la Catalunya de Ciutadans només amb els resultats d'aquestes eleccions. Això vaig dir. I també distingia, i això crec que és important, entre els projectes i els dirigents de Ciutadans i els votants.

CEDIDA

Crec que s'ha de fer perquè és un partit que amb el creixement exponencial tan ràpid que ha tingut és evident que recull vots que vénen de tradicions més diferents o, aparentment, de tradicions molt diferents. I per tant, quan ens preguntem quina és la Catalunya de Ciutadans, no podem utilitzar la punta gruixuda, sinó el pinzell fi per a delimitar. Ciutadans creix a la vegada en àrees del cinturó roig i en barris acomodats. Aleshores, no podem treure'n una conclusió gaire clara. No podem dir que és l'antic vot obrer que ha passat a Ciutadans, o el vot elitista del PP. De la manera que ha crescut, no ho ha fet en un sol lloc. Per tant, hem d'utilitzar les pinces. Per exemple, a la meua ciutat, Vilanova i la Geltrú, va ser la primera força amb gairebé un 25%, però si poses el focus en la realitat, no es tradueix en una realitat estructurada. A escala municipal té dos regidors i és invisible en la vida social. Aleshores, com pot ser que passin al 25%?

—Segurament van saber recollir el vot dels ciutadans que són contraris al pro-

jecte independentista.

—Bé, crec que, com passa sempre, Ciutadans ha sabut compactar el vot clarament contrari a l'independentisme i que té orígens diferents. La qüestió és saber si això arrelarà o no i quina transcendència tindrà. De fet, respon fins i tot a un tipus de ressorts que no són els del PP de tota la vida. El PP tenia una relació amb els bàsics del catalanisme que no té Ciutadans. El PP, òbviament, no era independentista, però no es va organitzar com un partit a la contra del catalanisme. Era la sucursal del conservadorisme espanyol i postfranquista. En canvi, Ciutadans és un partit que neix per eliminar el programa del catalanisme. Va néixer com una esmena a la totalitat al consens catalanista que existia i al qual el PP s'havia sumat parcialment en alguns punts com en la normalització. Això s'ha de dir. Ciutadans és un partit amb un programa que proposa la destrucció del catalanisme. És així.

—En un text citàveu una frase que molt han abraçat: 'Catalunya, un sol poble'.

Veient els resultats i que Ciutadans ha obtingut més d'un milió de vots, aquesta frase està més en dubte que mai.

—Bé, repeteixo que hem de distingir el projecte de Ciutadans dels seus votants. Crec que és molt important. I aleshores hem de veure per què una part dels nostres veïns, a l'hora de votar en unes eleccions en què hi ha tantes coses en joc, opten per un partit tan frontal. Potser alguns, és una hipòtesi, dels que van votar Ciutadans el 21-D no recorden que va ser aquell partit que va néixer per esmenar el programa al catalanisme. És una cosa que cal considerar. Dit això, tampoc no sóc del parer que s'hagi de demonitzar el votant de Ciutadans. Ciutadans és un partit que els catalanistes tenim enfront, però el votant no el podem demonitzar perquè faríem una cosa equivalent al que fa l'unionisme amb el catalanisme i l'independentisme. La foto del dia 21 amb tota la taca de Ciutadans és una foto que ens fa fer-nos la pregunta de si encara som un sol poble, però encara no donaré la resposta perquè s'han de veure moltes coses. Sí que hi ha una pregunta que em faig, i és fins a quin punt el sol

poble que Pujol, el PSUC, l'escola i els sindicats van fer, ara s'ha de formular potser d'una altra manera.

—I de quina manera es pot reformular?

—És clar que hi ha dos debats encavalcats. Un, sobre el projecte polític de Catalunya, i un altre sobre la identitat. És a dir, què és ser català al segle XXI, i quines són les identitats que tenim. Nosaltres ja partim d'una base, que al segle XXI la identitat és dinàmica i oberta.

—Però, de fet, l'independentisme sempre ha jugat aquesta carta. Ser obert i integrador.

—Sí, l'independentisme agafa la mateixa formulació del catalanisme de la postguerra, que és el que fan Pujol, el PSUC i el PSC. Allò que va resumir Pujol que és català qui viu i treballa a Catalunya. L'independentisme l'agafa i l'eixampla, perquè el món és global i això no val només per a les persones que han arribat de Múrcia, sinó les que han arribat de l'Equador o el Marroc. Però la pregunta que ens hem de fer és si les lleialtats simbòliques i culturals potser

són més fortes que no ens pensàvem. És a dir, hi ha molta gent que vol continuar formant part d'Espanya bàsicament perquè la seva identitat pesa més que qualsevol altra consideració. I és una identitat que avantposa la condició d'espanyol a la de català. I a això, potser l'independentisme no li ha donat prou valor o ha pensat que fent aquest discurs, que pots ser ciutadà de la República Catalana sentint-te espanyol, ja estava solucionat. Jo crec que l'independentisme ha pecat de ser massa simplificador. La força que tenen les identitats culturals encara és molt gran. I potser això cal rellegir-ho. No sé com, però d'una manera diferent.

—Molts analistes coincideixen que l'independentisme ha de seduir més gent. Ho veieu factible, o s'ha arribat a la cota màxima?

—No m'agrada el concepte de seduir perquè posa la prova de tot a la idea de la campanya permanent, que l'independentisme ha de predicar. Jo crec que l'independentisme ha d'explicar-se i governar si pot. I en la mesura que governa i s'explica arriba a la gent. Si només s'explica, això té un límit. Fem una reflexió. Potser els independentistes per convenciment de prèdica ja els tenim tots i ara cal refiar-se que l'independentisme s'acrediti com una opció que governa i que arriba a no veure's com a hostil per aquells que ara el veuen com a hostil. La millor pedagogia de l'independentisme és que governin els independentistes. Ara em posaré una mica crític, però d'on venim, com que teníem tanta pressa, l'independentisme en el govern no ha pogut acreditar que governava. Ni bé ni malament, perquè només tenia una acció: arribar a la data que s'havien posat i aconseguir aquell mandat democràtic. O caixa o faixa.

—Però, per exemple, en aquesta passada legislatura hi ha hagut lleis socialment importants com la d'emergència d'habitatge o l'impost sobre els dipòsits bancaris.

—Sí, sí. Però recordem que l'etapa que es tanca amb la DUI i el 155 és una etapa

CEDIDA

marcada pel 'tenim pressa' i pels terminis. I els terminis se'ls posa l'independentisme amb els divuit mesos. Per tant, quan tu et poses una cotilla temporal, la cosa més important per a tu és complir aquell termini, més que no pas acreditar que governes bé. És això, que crec que ha passat. Per una altra banda, és evident que l'estat ha posat tots els bastons a les rodes que ha pogut. Però això ja ho saps.

—Però sempre tenint en compte que l'estat anirà a la contra perquè tu puguis governar com vols.

—Sí. Estem en un estat d'excepció. Aquí vivim una situació de falsa normalitat. L'estat aplica un càstig i un pla de causa general, i a la vegada habilita unes eleccions en les quals permet que l'independentisme es presenti. Fins a quin moment un estat pot tenir metodologia democràtica i metodologia autoritària a la vegada, i sense fer implosió? Fins quan pot mantenir aquest doble canal? Aquesta doble realitat és molt fotuda perquè ens fa jugar a la política quan, de fet, la política és sota sospita.

—Amb l'esquerra abertzale van poder mantenir aquesta doble realitat de què parlem.

—Bé, aquest és el problema, que ens apliquen el marc basc sense que nosaltres tinguem ETA. Però els falla una premissa, que hem de recordar cada dia. Aquí no hi ha cap ETA. Per tant, el marc que ens apliquen falla per la base. Passa que hem de ser sincers. En el moment que els independentistes van acceptar el 21-D convocat per Rajoy, van acceptar la doble realitat. Probablement no es podia fer altra cosa que acceptar les eleccions. Era el mal menor. Però en el moment que les acceptes, acceptes unes regles de joc falsejades. Que és una democràcia mancada, intervinguda.

—Ara, a diferència del cas de l'esquerra independentista basca, hi ha veus de magistrats com Elpidio Silva o Javier Pérez Royo que assenyalen la falta de separació de poder.

—Sí, perquè el joc de mans és massa evi-

dent i hi ha gent que no és independentista que s'aixeca i denuncia que estan forçant la legalitat. Però, malgrat el valor que té el testimoni d'aquests magistrats, és una minoria en la societat espanyola. La majoria de la societat espanyola dona per fet que hi ha un marc de violència a Catalunya. I ho accepta. I això per mi és molt greu. Celebro que hi hagi magistrats que denunciïn la interlocutòria sobre Junqueras, però hem de lamentar que una gran majoria de la societat espanyola com intel·lectuals, mitjans o polítics, no diguin res.

—Segurament és un dels grans drames de l'independentisme, que ningú no ha intervingut a favor seu. Està molt sol.

—Sí, l'independentisme ha cercat aliats i li costa de trobar-los. També hem de dir que la geografia condemna l'independentisme a tenir pocs aliats. Estem al costat de dos estats molt centralistes i això ens col·loca en una situació molt complicada. Potser una de les coses que també hem de revisar, i és que hem donat per fet que com que teníem una causa que nosaltres considerem justa, això ens obriria les portes de manera automàtica. I això no és així.

—Si ara cal governar i atreure la gent a partir de la política, és el moment de posar el foc lent?

—Jo sempre vaig dir que la pressa era dolenta, i sempre vaig dir que les cotilles temporals t'eliminaven el control dels temps, que és el que has de tenir en política. Dit això, també penso que malgrat que l'1-O va posar en evidència la violència de l'estat, i per tant, va generar una realitat que va acreditar que l'independentisme era pacífic i l'estat espanyol tenia reaccions autoritàries, crec que l'1-O, d'alguna manera va cremar una bala.

—Per què?

—Perquè vàrem fer sols el referèndum que hauríem d'haver pactat. Això, políticament no ha generat cap producte. Només des del punt de vista narratiu i quant a repercussió mediàtica, però ha estat un referèndum que no l'hem

Hem de lamentar que una gran majoria de la societat espanyola no diguin res

L'horitzó del cinquanta més u no és una cosa menor, i l'has de tenir com una cosa prioritària

pogut traduir a una realitat política. I crec, potser, que ara l'independentisme hauria de tornar a analitzar si els passos que va fer en el seu moment eren els més adequats. També ens hem de preguntar si la DUI va ser una acció encertada, en els termes que es va fer. Potser no, oi? Jo recordo que el dia que es va fer la DUI tampoc no hi havia gran entusiasme entre els qui la van fer. I després hi ha una qüestió de les majories i molts independentistes s'enfaden quan ho dic. Quan ens hem comptat hem obtingut grans majories, però no hem superat el llindar del cinquanta més u.

—Perquè hi ha una bossa de votants que corresponen als comuns que no corresponen al sí ni al no.

—Però quan ens hem intentat comptar d'altres maneres tampoc no hi hem arribat. Jo només dic que l'horitzó del cinquanta més u no és una cosa menor, i l'has de tenir com una cosa prioritària. I a l'independentisme li convé acostar-se al màxim al cinquanta més u. Crec que també hem de ser sincers amb nosaltres mateixos. I això ens porta a la pregunta si l'independentisme s'ha estancat o no. I si pot créixer més o no, com comentàvem abans. ■

EL #METOO NOSTRE DE CADA DIA

MARTA ROJALS

L'etiqueta #MeToo ha visibilitzat l'assetjament sexual diari que pateixen les dones. UNSPLASH

«Em fa l'efecte que #MeToo serà una etiqueta que quedarà i es consolidarà, com #PicOfTheDay, #NowPlaying, #AlertaUltra o #FrancoLand»

L'any 2017 ha irromput a les xarxes l'etiqueta #MeToo –aquí traduïda com #JoTambé–, amb la qual tot de dones d'arreu del món han començat a compartir els episodis d'assetjament i abús sexual que han patit des de petites. Les valentes denunciants del #MeToo representen fins a la meitat de les dones que llegiu això, tant si sou de les que han trencat el silenci com si sou de la majoria que, pel motiu que sigui, no ho hem fet. I dic la meitat de nosaltres perquè m'agafo a l'estudi de l'Agència Europea de Drets Fonamentals que diu que el 55% de les dones de la UE han estat assetjades sexualment alguna vegada a la vida. I mentre les catalanes ens hàgim de manifestar a Brussel·les pels nostres afers, aquesta és la mitjana que ens correspon.

Mireu: l'article sobre el #MeToo, servidora de valtros ja el volia escriure quan va començar a popularitzar-se l'etiqueta, i més tard quan les meues columnistes de referència en van començar a parlar, i més tard quan les tuitaires de la meua TL la van començar a fer servir, i passaven les setmanes, i els mesos, i de dimarts en dimarts m'embolicava amb unes altres actualitats perquè, al cap i a la fi, de l'assetjament

Les valentes
denunciants
del #MeToo
representen fins a la
meitat de les dones
que llegiu això

L'assetjament
sexual no és una
moda d'enguany,
és un problema
gravíssim a totes
les societats, i com
tots els mals que ens
afecten globalment

sexual sempre podia ser el moment de parlar-ne. Qualsevol dia. Malauradament. Avui mateix m'ho podia haver fet venir bé amb ocasió dels Globus d'Or i les celebritats que s'hi van presentar vestides de dol com a denúncia d'aquesta xacra, però seria una excusa com una altra, perquè em fa l'efecte que #MeToo serà una etiqueta que quedarà i es consolidarà, com #PicOfTheDay, #NowPlaying, #AlertaUltra o #Francoland.

Parlant d'etiquetes, si m'ho permeteu faré marrada per recordar-ne una altra que també deveu tenir present: #onsónlesdones. No crec que calgui explicar-la, però per si de cas: #onsónlesdones la va popularitzar el col·lectiu del mateix nom per posar en evidència –en xifres– la minsa proporció d'opinatores i expertes respecte d'opinadors i experts als mitjans de comunicació. Això que ve ara ja és una observació meua, gens científica, però, com a consumidora *nonstop* d'opinió, diria que la presència de dones als mitjans del nostre país ha augmentat de manera notable des que aquestes incansables activistes van començar a burxar-los públicament per fer-los espavilar. I si ha estat casualitat, benvinguda sigui, també, per això sí que no discutirem.

El cas és que, pel mateix mètode poc científic, m'ha semblat que l'increment de dones opinadores també ha fet que es publiquin més peces de reflexió sobre qüestions que en literatura se solen classificar com 'de dones', i entre aquestes, l'assetjament. Fent una mica de google sobre els articles d'opinió que parlen del #MeToo, per exemple, gairebé la totalitat són signats per dones, tant per fer-se ressò de l'etiqueta com per fer públiques experiències personals en relació. Si introdueixo '#MeToo + opinió' al Google de casa, els deu primers articles en premsa que em dona els signen Clara, Montse, Roser, Lara, Esther, Margaret, Isabel, Najat, Miquel i Núria, nou dones i un Miquel que han decidit de dir la seua sobre 'el tema' a les seues columnes habituals.

Abans de fer cap broma amb el simètric #onsónelshomes, voldria compartir la reflexió que si la proporció d'opinadores als mitjans s'hagués mantingut en els mínims de fa, jo que sé, deu anys, pel que fa a l'eclosió del #MeToo, els articles de denúncia també s'haurien reduït en conseqüència, malgrat que és un problema que afecta –això de 'afecta' ho deixo en quarantena fins al paràgraf que ve– una quarta part de la població de la UE.

La primera impressió pot ser que trobem natural que els articles sobre el #MeToo vinguin sobretot de dones, perquè estadísticament en som les primeres víctimes i conseqüentment hi tenim més a dir. Sí i no. Perquè l'assetjament sexual no és una moda d'enguany, és un problema gravíssim a totes les societats, i com tots els mals que ens afecten globalment, ens ha d'interpel·lar a tots. Com amb els feminicidis, el feixisme o l'homofòbia, per posar tres exemples ràpids, que si no ens

Com amb els feminicidis, el feixisme o l'homofòbia, per posar tres exemples ràpids, que si no ens interpel·len a tots, malament rai

Molts casos d'abús sexual passen davant dels ulls d'altres persones, de vegades camuflats de comportaments socialment acceptats, i la solució rau en reconèixer-nos-els

interpel·len a tots, malament rai. Un mal susceptible d'afectar la meitat de la població és impossible que no afecti l'altra.

No sé a valtros, noies, però a servidora també li interessa saber com viuen el #MeToo aquesta altra meitat de la població, quines reflexions els desperta des de l'altra banda. Més enllà de les expressions de solidaritat, més enllà de la disculpa del #NotAllMen ('no tots som així'), seria interessant poder llegir també denúncies públiques de les conductes abusives que els opinadors hagin pogut detectar al caliu del privilegi masculí, o les actituds no del tot innòcues que hagin pogut presenciar en entorns de complicitat ídem, o els comportaments al límit del límit que alguna vegada han pogut observar en amics, companys, col·legues de feina, en èpoques de menys 'conscienciació'. Trencar també aquest silenci, la normalització d'aquest silenci, seria d'una enorme utilitat en una lluita que ha de ser de tots. Perquè molts casos d'abús sexual, i això no només ho ha posat de manifest el #MeToo, passen davant dels ulls d'altres persones, de vegades camuflats de comportaments socialment acceptats, i la solució rau en reconèixer-nos-els uns als altres, entre l'una meitat i l'altra, per no acceptar-los més ni deixar-los passar.

Dit tot això, i per acabar de fer-me entendre, gosaria recomanar-vos tres articles recents de companys que trenquen el silenci, cadascun a la seua manera. Per ordre d'aparició: 'Reinicia't, home' de Feliu Ventura, 'Un home' de Ciro Morales, i '#jotambé sóc un agressor', d'Adam Martin. I que en siguin molts més. 📖

LAURA MASVIDAL

‘Mantenint-los a la presó volen atemorir-nos, no ho hem de permetre’

Entrevista a Laura Masvidal, que ens explica com viu l'empresonament del seu marit, Joaquim Forn

ALBERT SALAMÉ

ASSUMPCIÓ MARESMÀ

Concretem l'entrevista amb Laura Masvidal quan va cap a Estremera a veure en Joaquim Forn, el seu marit. Va acompanyada de les seves filles. És al tren. Mentre intercanviem missatges intueixo que se li farà molt llarg aquest dia que tot just comença. M'adono que no m'havia imaginat que fos tan complicat. Aquell dia, una bona part del país rep un whatsapp amb unes paraules d'ella, que algú ha reenviat. Són paraules valentes i dures. Gens conformistes. L'endemà sortiran en una carta que es llegirà a la plaça del Rei de Barcelona i que publicarà VilaWeb. Demana, entre més coses, que no callem mentre uns s'atreveixen a tot, que no es deixi de fer denúncia des d'enlloc i que la societat civil s'organitzi per trobar el camí.

Amb aquestes paraules, consistents, precises, descobrim la veu pròpia de Laura Masvidal. Ella, que no es correspon a l'arquetip d'activista, demostra una valentia i una força de persona de pedra picada. Ho fa sense amagar el sofriment i la perplexitat del que viuen ella i la seva família. Parla de tot obertament. De la intimitat sense dissimular els neguits d'una situació hostil. Diu en veu alta que si parlar ha de perjudicar el seu marit vol dir que no anem bé. Hi ha qui li recomana que no parli, però no vol deixar-se endur per la por i ens recorda a cada gest que no ho hem de fer. No estalvia somriures ni positivitat. Val més que la llegiu.

—Com l'heu trobat aquests últims dies?

—En Joaquim ens sorprèn positivament, és una persona molt forta. Està convençut que allà no pot fer res, té ganes de sortir i es prepara la declaració del dia 11. Està serè perquè té la consciència molt tranquil·la i això li dona molta pau i molta força. Ens asserena a nosaltres. Les visites acabes dedicant-les a la logística, perquè són molt limitades i has d'aprofitar el temps. Ell ens explica anècdotes del que viu. Ho escriu perquè no ho vol oblidar. Sempre intenta treure lliçons del

Si la presó provisional és curta no passa res, però si s'allarga pot fer malbé el que tenim. La família és la nostra fortalesa

En aquesta presó no poden tenir música. No tenen cap accés a cap aparell tecnològic mentre fan la presó provisional

que li passa i convertir-les en positives. Quan surto és un xoc molt bèstia, te'n vas molt enfadada. Quan veus que ell es queda allà a dins et desesperes. L'última vegada que ens vàrem veure sense vidre, amb les meves filles i una cunyada, va ser més distès.

—Us heu d'aprendre a relacionar en aquest entorn?

—Tot i que fa molts anys que som casats, en la distància trobes molts recursos que no sabies que tenies. Així i tot, la intimitat és una cosa que es va trencant. Les trucades són de quatre minuts i quan han passat es talla. Tots dos ens diem que estem bé, però sabem que no és així. Quan penjo el telèfon sento un gran trasbals i a ell li deu passar igual. Quan vas amb amics això queda més dissimulat. Però quan et trobes només amb ell, en una habitació de presó, amb un fred horrorós, on hi ha un catre i se suposa que allò ha de ser una relació íntima... sents que la comunicació íntima et fa por perquè no vols trencar-te. Ens intuïm però t'has de mantenir fort. Això és molt dur, com a parella. Si la presó provisional és curta no passa res, però si s'allarga pot fer malbé el que tenim. La família és la nostra fortalesa. Estic molt indignada perquè això és molt injust.

—Fa poc vàreu fer vint-i-cinc anys de casats...

—Quan vaig parlar amb el mossèn de fer alguna cosa, hi havia dues possibilitats. Una que ja fos fora i féssim una acció de gràcies. L'altra, fer una pregària si era a dins. Quan vaig veure que seria a dins li vaig trucar i li vaig dir: 'Ara que sabem quina és la situació farem una pregària.' Allò es va mig desbordar perquè la gent l'estima molt i van voler donar suport des del cor venint. Va venir molta gent. Estic molt contenta d'haver-ho fet. Em va donar molta força. En Joaquim és una persona de pau; n'hem parlat moltes vegades: la seva acció política i de servei públic, en part li ve d'una vocació des de l'humanisme cristià. Ell és una persona de fe.

—Arribar a Estremera no deu ser fàcil?

—Anar a Estremera, si hi vas amb cotxe, és molt pesat perquè són moltes hores per estar allà quaranta minuts i a sobre fer una vista amb un vidre al mig. Amb tren és més còmode perquè pots treballar i aprofites més l'estona. Si hi vaig amb tren, quan baixo lloga un cotxe fins a Estremera i quan torno ho faig al revés. Amb prou feina tens temps de menjar perquè el temps és molt just. Ara, com que l'han canviat de mòdul, el podem visitar el dissabte a la tarda o diumenge al matí a les deu. Si hi vas el diumenge, o hi fas nit o no hi arribes. Però, vaja, tota la logística de la presó és del segle XIX. L'altre dia parlava amb en Romeva, que era el seu company de cel·la, i m'explicava que havien d'omplir instàncies amb tres fulls de calca. T'ho imagines? Paper de calca. Després, omplen la instància i encara passen cinc o sis dies fins que la direcció no respon. Llavors et passa el que li va passar al bisbe Novell de Solsona, que, malgrat tenir els permisos, va fer el viatge fins a Estremera i la directora de la presó li va dir que no entrava. Tot és molt absurd. Imagina't, ens va demanar música i al final ho hem hagut de deixar estar. Es veu que és un problema molt gran. En aquesta presó no poden tenir música. No tenen cap accés a cap aparell tecnològic mentre fan la presó provisional.

—Abans dèieu que havíeu parlat amb Raül Romeva. Teniu relació amb els consellers que han sortit de la presó?

—Jo no tinc ganes de molestar-los, perquè ells també han fet un parèntesi i la qüestió de la presó ha quedat com en una capseta. Però és veritat que, com que han viscut una experiència molt forta i molt íntima amb en Joaquim, sí que tinc necessitat de parlar amb ells perquè m'expliquin què feien, com el veien, com conviuen. Però és complicat, perquè hi ha coses molt íntimes, moments molt difícils. No és bo remoure el que els recorda la presó.

—Estàveu mentalitzada per a una situació així?

Aquestes mostres de sincera estima, de gent que troben que és injust que sigui a la presó, són bones

Diu en veu alta que si parlar ha de perjudicar el seu marit vol dir que no anem bé. ALBERT SALAMÉ

—És obvi que havíem parlat de moltes coses. Una cosa és imaginar-t'ho i una altra és quan et passa. Jo li vaig fer una comparació, a en Joaquim. Li deia que és com quan tens por de certes malalties que saps que estadísticament et poden tocar i tenen conseqüències molt greus. No és igual pensar que la pots tenir que el dia que et donen el diagnòstic. I ell em va dir: 'No comparis, és molt pitjor estar malalt.' I sí. Té tota la raó del món.

—Quan va tornar de Brussel·les vàreu viure un moment molt dur, amb aquella rebuda d'uns ultres, sense cap protecció ...

—Va ser molt dur, però han passat tantes coses difícils en tan poc temps que també m'agrada pensar en les coses positives. El dia de Cap d'Any tothom deia: 'A veure si aquest any tot va més bé perquè el 2017 ha estat un any horrorós.' Jo em vaig aturar a pensar el que tothom em deia. Per a mi també havia estat dur abans de les detencions perquè havia tingut un accident molt fort de genoll. Fins al juny vaig estar amb cadira de rodes i no em vaig reincorporar a la

feina fins al setembre. Així i tot, sí que m'agrada pensar que, malgrat que l'any ha acabat horrorós, hem viscut coses molt boniques, que són aquí per sempre i no les podem oblidar.

—Què hi poseu a la llista positiva?

—Com a col·lectivitat hem viscut coses molt maques i encara ara les vivim, malgrat la situació personal. Veure les reaccions de la gent d'aquest país m'emociona. En Joaquim en algunes visites em torna un paquet de cartes. En algun viatge de TGV, de tornada, les que veiem que no són de gent que coneixem, en llegim alguna. Hi ha gent de tot el món. Hi ha gent del país que et diu coses des del cor, gent que fa ironia, gent que fa dibuixos, hi ha poesia... Com a poble vivim moments indescriptibles, que ens uneixen, ens identifiquen, que ens enforteixen i no vull de deixar de veure el costat bonic de tot plegat. Jo des del dia que el van tancar a la presó tinc en un costat el que és dolent en vermell i a l'altre costat vaig fent llista de les coses maques i positives. La llista de les coses positives creix i creix.

—Podeu explicar-ne algunes?

—Jo he fet amistat absolutament amb tots els veïns de l'escala, pensin el que pensin. Això no té res a veure amb el pensament, en Joaquim és un veí estimat i la gent ens aprecia. Aquestes mostres de sincera estima, de gent que troben que és injust que sigui a la presó, són bones. Hi ha gent que diu que han tingut grans discussions, jo no n'he tingudes, jo tinc amics que no opinen igual que nosaltres i els he tinguts al costat del tot. A alguna filla no li ha passat així, però ha estat capaç de parlar-ne des de l'amistat... Al final això també ens dóna molta força. En Joaquim ens deia aquests dies: celebréu Nadal, penseu en el sentit de Nadal, perquè a dins de la presó hi ha gent que està molt sola. Jo entenc el sentit del meu presidi, no seré amb vosaltres, jo us tinc a vosaltres. Els amics han respost de manera inimaginable, ens fa costat tothom, jo no estic sol.

—Quan van deixar anar als altres consellers i el vostre marit es va quedar, devíeu quedar molt afectats.

—Aquell divendres, quan el jutge no va

voler decidir, tothom estava molt convençut que sortien. Vam pensar que calia fer-los una rebuda digna. Jo vaig dir: 'Atenció, no organitzem res perquè no sabem què passarà. I si no surten tots?' I vam quedar a Sants esperant la decisió, teníem temps de sobres per arribar-hi. Mentre érem allà vaig rebre un missatge de l'advocat dient que no hi havia bones notícies i al mateix temps una trucada d'en Joaquim que havia vist a la tele que ell es quedava, quan encara l'advocat no havia rebut la notificació. Llavors uns van marxar i uns altres ens vam quedar. No entenc que surti una notícia per la televisió i l'advocat encara no l'hagi confirmada. De tot, ens n'assabentem per la premsa i ell per la tele.

—I a partir d'aquell moment vàreu entrar en una fase molt més dura.

—Jo tinc molta esperança que surti. En principi, hem delegat en un bon professional que porta la defensa i se suposa que les lleis han de funcionar. En teoria, això m'hauria de fer estar tranquil·la, però quan veus que els arguments són que pugui causar aldarulls violents se't posen els cabells de punta. En Joaquim és una persona molt pacífica. El risc de la violència no el veig enlloc. Quin altre perill volen que hi hagi? Que marxi? Però si va tornar. Jo li vaig dir: 'No vinguis...'

—No volíeu que tornés?

—Jo, sense valorar-ho, impulsivament, per intuïció, a cop calent, li vaig dir: 'No vinguis. Espereu.' Ara no sé què faria, també és molt fort que haguessin de marxar, que hagin d'estar a fora. Tot plegat, no ho sé....

—Quan heu entrat parlàveu de la perplexitat que us crea la situació.

—Sí, estic perplexa quan veig què diuen. És un argumentari que es munten per justificar de tenir-lo allà. El principi d'In dubio pro reo, no el veig enlloc, no hi és. El jutge ha de valorar uns fets, no unes opinions. En Joaquim no s'ha amagat mai de les seves opinions. Les sap tothom i ningú no se n'amaga. Una altra qüestió és que assumeixi els or-

Demana, entre més coses, que no callem mentre uns s'atreveixen a tot, que no es deixi de fer denúncia des d'enlloc. ALBERT SALAMÉ

denaments. És una persona d'ordre... La justificació de la presó provisional no existeix en absolut. Ara ha demanat de tornar a declarar sobre el fons. Estic convençuda que quan el jutge l'escolti l'haurà de deixar anar. Però és clar, jo sóc jo.

—A la carta explicàveu que a un amic vostre l'havien amonestat per haver explicat la situació dels presos i que no havíem de callar, que no havíem de resignar-nos...

—Sí, un amic meu, catedràtic, va fer una conferència i en acabar va fer un comentari dient: 'Avui no hi som tots, tinc uns amics a la presó...' D'això se'n diu llibertat de càtedra. I llavors hi ha presentadors o moderadors que ho veten o ho amonesten. Tot això em recorda coses que m'havien explicat i que no em pensava viure. Quan nosaltres hem de vigilar què diem i ens autocensurem, tolerem unes situacions que han fet molt de mal i és quan jo penso que potser hem callat massa temps. Això m'ho diu la meva mare. Que ara siguem tanta

gent reclamant segons què no és fruit d'un dia. Aquest moviment creix perquè s'acumula molta sensació d'injustícia. Per això jo dic que és hora que si considerem que unes certes situacions no són justes i no ens sentim ben tractats ho diguem. Jo mateixa he callat moltes vegades a l'escola i a la universitat. Quan estudiava dret, demanar les classes en català era un problema molt gros, no únicament no hi havia manera d'aconseguir-les, sinó que molts estudiants ens maltractaven. Hem estat massa temps sentint-nos petits. Això no ha de tornar a passar. I si la gent considera que les situacions són injustes, que no ens tracten justament, que les presons provisionals són un escàndol, ho hem de dir a tot arreu.

—Us fa por que ens acostumem a aquesta situació?

—No es pot convertir en normal una cosa que és una vergonya. Aquesta militància, jo no vull deixar de fer-la. Jo sola no faré res. No podem viure eternament indignats, aniríem enrere, hem

de canalitzar aquesta ràbia de manera positiva. Ens hem d'organitzar. Ara ja ens qüestionen el dret de reunió. Jo al·lucino. Justament Catalunya ha estat pionera en això. Moltes vegades la societat civil ha passat davant de la política. Amb cultura, amb art, en ensenyament això és un valor enorme que té aquesta societat.

—Però de vegades la gent fa un esforç enorme, com per exemple anar Brussel·les. I el fet de veure que la repressió no s'atura li crea una sensació d'impotència.

—La tenim, la tenim, la sensació d'impotència, però és una sensació. Jo vull dir a la gent que potència en tenim. Volen atemorint-nos mantenint-los a la presó. Pensen que tots hem d'escarmentar, que hem de tenir por i que hem de pensar que no ha valgut la pena i que hem de tornar a allò que ells consideren 'el orden establecido'. Jo ja no sé si puc parlar o no, però tinc clar que això no ho hem de permetre. Voler llibertat, voler cultura, voler gestionar-te les coses d'una manera millor no pot ser un delictes i no pot ser prohibit.

—Teniu la sensació que pel fet de pensar d'una manera teniu una vida diferent que la que pot tenir una persona que pensa com el govern espanyol?

—Òbviament, que la tinc. Tampoc no acabo d'entendre els mitjans de comunicació, i n'estic molt dolguda. És obvi que tots tenen llibertat d'opinió, però dir mentides i intoxicar no pot ser. No pot ser que el poble veï o germà vegi les coses com les veu perquè li han venut constantment mentides. Necessito dir-los-ho. Molta gent que conec que té família a Espanya estan molt dolguts. Em diuen que costa d'entendre que els seus parents acabin creient-se més la tele que a nosaltres, la seva família. Vull fer un clam en aquest sentit. Són periodistes i no poden dir mentides.

—A l'agost vàreu viure l'atemptat des de primera fila. És xocant veure que el conseller que tothom va valorar que havia afrontat aquella difícil situació de la millor manera, ara sigui a la presó.

—En aquest país el mes d'agost va passar una cosa molt forta, però com després n'hem passades tantes encara no hem pogut fer el dol ben fet del mes

d'agost. I no s'hi val. Allò que va passar va ser terrible. A en Joaquim ara el veus i, malgrat tota la situació que viu, té la cara relaxada. El mes d'agost estava molt tens. Gestionar els fets de l'agost, sabent que ell havia entrat al juliol, va ser un impacte molt gran. Sort que treballava, que no feia vacances. Però ell, tot i ser fort, és molt sensible. I amb l'atemptat de la Rambla va patir moltíssim i va actuar amb responsabilitat. En Joaquim quan treballa sempre confia molt en tots els equips. El cos de Mossos estava molt preparat, els equips d'emergència són model a Europa. Ell és un generador d'equips. Li agrada entendre's amb la gent i va donar un protagonisme als tècnics. Els altres cossos policials es van sentir molt incòmodes. Jo no vull creure que això és una revenja perquè ha fet bé una gestió d'aquesta mena. El meu cap no pot ni podria processar això, tot i que hi ha qui m'ho comenta. No ho tolero. Com a policia t'has d'alegrar de l'èxit dels altres cossos.

—Quan us vàreu fer independentista?

—D'independentista jo ho he estat de manera natural de molt joveneta.

Hem de canalitzar aquesta ràbia de manera positiva. Ens hem d'organitzar

El perquè no el sabia dir. A casa me-va, de moltes coses no se'n parlava. La meva mare ara ha obert un calaix que no havia obert mai. Els meus avis per part de mare van ser rojos i van tenir la vida molt complicada. L'àvia va ser empresonada amb la meva mare –perquè encara era un nadó– per haver fet classes de costura a les noies d'Esquerra Republicana. Quan la Generalitat va reconèixer els funcionaris de l'època republicana, allò es va començar a tocar. Fins llavors no n'havien parlat. Van començar a explicar coses, però molt poques. La mare era una dona prudent. Quan li deia que anava a una manifestació sempre em deia: 'Vigileu!' Ara lide-raria qualsevol manifestació. Com et deia, ella ha obert un calaix i comença a pensar que horrorós que devia ser el que van viure els seus pares, que no en parlessin mai. Viu això com si fossin els anys de la dictadura.

—Però la cosa que impressiona és que abans es frenaven per por i ara ja no en tenen, de por.

—És veritat, no els frena pas, la por.

—Què la por hagi desaparegut us colpeix?

—Això m'esperança moltíssim. Això vol dir que només podem anar endavant. Ara sabem on som.

—He llegit que el 1991 us van retenir abans d'entrar a l'estadi olímpic perquè dúieu una pancarta de 'Freedom for Catalonia'.

—Això no ho recordo. A la inauguració de l'estadi olímpic jo duia una bandera catalana i la policia que hi havia a l'entrada em va dir que no la podia entrar, que l'estripés, que era molt grossa. Vaig dir que no i em va dir que me la retenien. Jo els vaig contestar que quan acabés l'aniria a buscar. Quan hi vaig anar, a banda que em van humiliar de mala manera, em van dir que l'havien llençada al contenidor perquè la senyera era es-combraries i aquell era el seu lloc. Jo,

que era molt joveneta, no m'ho podia creure: com, que l'havien llençada al contenidor? Em van dir que posés una denúncia. Vaig anar a fer-la i no me la van agafar. Me'n vaig anar al jutjat de guàrdia a posar-la. Després vaig rebre una citació per desordres públics i a la feina em van dir: 'Què has fet?' Jo no havia fet res, només havia volgut entrar una bandera catalana. Aquell dia vaig començar a intuir que alguna cosa en aquest país no anava bé. Nosaltres no ens amaguem del nostre passat, però per les nostres opinions no ens poden tancar a la presó.

—Els familiars dels presos i exiliats heu fet l'Associació pels Drets Civils.

—La gent ens vol ajudar i és important que conegui aquesta associació. Quan el principal aportador econòmic d'una família de cop i volta es queda sense feina i és a la presó o a l'exili les famílies reben un impacte molt fort. L'associació és de tots els qui som ara i els qui puguin afegir-s'hi. La llista és molt llarga. Anar a Estremera és car, jo he de deixar la meva feina, la meva filla ha de deixar d'anar a classe... Comprar tres o quatre bitllets de TGV, llogar un cotxe. Imagina't els que van a Brussel·les. Tot plegat són molts diners. La Caixa Solidària recollia diners per a les fiances, però, és clar, s'han de pagar els advocats. Totes les defenses legals valen molts diners. Perquè la gent ho sàpiga, l'Associació pels Drets Civils recull diners per a les despeses que origina aquesta situació, que són bàsicament trasllats i pensió de nens i aliments i la Caixa Solidària per a pagar les fiances.

—Veieu la situació negra?

—La veig cada dia més negra, perquè ells van dir que ens donaven una eina que eren unes eleccions democràtiques, però és mentida, perquè no podem fer res. És com una ficció, que hem acceptat tots i ara som on som i ens han de dir com avancem al tauler. Ells també han de donar pistes de com podem sortir-ne. Cada vegada estarem més enfadats. ■

Nosaltres no ens amaguem del nostre passat, però per les nostres opinions no ens poden tancar a la presó

L'Associació pels Drets Civils recull diners per a les despeses que origina aquesta situació, que són bàsicament trasllats i pensió de nens

Arts escèniques Reus s'acomiada de la capitalitat cultural

Festivals Arrenca el Tradicionàrius més emergent

Gastronomia La Festa de la Carxofa a Benicarló

VilaWeb { Paper >13-14/1/2018

**D.E.S.
C.O.N.N.E.C.T.A.**

ARTS ESCÈNIQUES
GASTRONOMIA / LLIBRES / MÚSICA
CULTURA POPULAR
CINEMA / ARTS VISUALS / MUSEUS
FIRES I MERCATS

*Una desena de pobles
de la comarca celebren Sant Antoni
amb grans fogueres i diables*

COMENÇA LA RODA DE SANTANTONADES DELS PORTS

La roda de Sant Antoni dels Ports acabarà el primer cap de setmana de febrer. ELS PORTS

COMENÇA LA RODA DE SANTANTONADES DELS PORTS

Tradicions Una desena de pobles de la comarca celebren Sant Antoni amb grans fogueres i diables

REDACCIÓ

La zona dels Ports és un dels indrets del país on la festa de Sant Antoni és més arrelada. Es fa en diversos pobles de la comarca i segueix un patró molt similar, amb imponents fogueres que cremen al bell mig de la plaça mentre un mena de dimonis molt particulars ballen al seu voltant. Tot i això, cada indret fa la seva versió de la Santantonada amb un seguit de singularitats. La més destacada és la de Forcall, que es fa el cap de setmana vinent i compta amb la declaració de Bé d'Interès Cultural i de Festa d'Interès Turístic. Però als Ports, la roda de Sant Antoni és molt llarga, comprèn una desena de municipis, i acabarà el primer cap de setmana de febrer.

Les Santantonades són una de les festes més antigues de la comarca, amb un origen que es remunta a l'Edat Mitjana. En la majoria d'indrets, és la principal festa de l'hivern i té el foc purificador

La llegenda de Sant Antoni Abat explica que el diable el va temptar diverses vegades i al final, enfurismat perquè no cedia, va cremar la barraca on es trobava

La foguera de Sant Antoni es coneix popularment com a 'barraca' perquè és muntada al voltant d'un arbre central i es revesteix amb brancatge verd. E.P.

com a element principal. S'hi representa la llegenda de Sant Antoni Abat, que explica que el diable el va temptar diverses vegades i al final, enfurismat perquè no cedia, va cremar la barraca on es trobava.

Però més enllà de la dramaturgia, l'element més destacat de la festa és la posada en escena. Per una banda, hi ha els dimonis, anomenats botargues, que tenen un origen incert i vesteixen de manera molt especial. I, per una altra, el moment més espectacular de la festa és l'escena final, quan es crema la foguera. És coneguda popularment com a 'barraca' perquè és muntada al voltant d'un arbre central i es revesteix amb brancatge verd.

També són molt populars altres elements de la festa, com ara l'elaboració de les coquetes, pastes típiques farcides amb confitura de cabell d'àngel; les representacions de la vida del sant; les benediccions d'animals i diversos balls i festes. A més, enguany els pobles dels Ports s'han unit per fer la promoció de Sant Antoni de manera conjunta. Aquest és el calendari de les Santantonades:

L'element més destacat de la festa és la posada en escena. ELS PORTS

Vallibona: 13 de gener

Olocau del Rei: 13 i 14 de gener

La Pobla de Benifassà: Del 13 al 20 de gener

El Forcall: Del 19 al 21 de gener

Morella: Del 19 al 21 de gener

Villores: 20 i 21 de gener

Vilafranca: 20 i 21 de gener

La Mata: Del 26 al 29 de gener

Cintorres: Del 26 al 28 de gener

Todoella: 3 de febrer

Foto de família del concert 'Folk per la llibertat', organitzat pel Tradicionàrius. JOAN PARERA

ARRENCA EL TRADICIONÀRIUS MÉS EMERGENT

Festivals El festival, que programa seixanta concerts, combina els grups novells amb les veus més consolidades

REDACCIÓ

Grupps joves, músics de referència, propostes de tot el país i també de més enllà. Aquestes són les claus de la programació d'enguany del festival Tradicionàrius, que es farà a Barcelona fins al 23 de març i programa una seixantena de concerts. El festival de folk de referència del país arrenca aquest cap de setmana amb el concert inaugural, que estarà dedicat a repassar la trajectòria del grup Quico el Cèlio, el Noi i el Mut de Ferreries. La formació de les Terres de l'Ebre celebra el 25è aniversari i per això oferirà un concert molt especial al Centre Artesà Tradicionàrius titulat '25 anys i un 4L'.

El Tradicionàrius és un dels aparadors més importants de la música d'arrel i per això sempre dóna espai als grups joves perquè consolidin els seus projectes. Alguns dels més destacats que passaran pel festival d'enguany són Inxa Impro Quintet (19 de gener), que presenten nou format; Biflats (9 de febrer); Guillem Anguera, que presenta nou disc (2 de març); i els sempre innovadors RIU (16 de març). Aquests grups novells compartiran cartell amb artistes de llarga trajectòria com ara Jaume Arnella i el Cor Sarabanda (2 de febrer), Miquel Gil i Pep Gimeno, Botifarra (22 de febrer), l'acordionista basc Korrontzi (16 de febrer), Kepa Junkera (8 de febrer) i Eduard Iniesta (8 de març). Entre tots plegats, sumen

nou presentacions de discs i diverses estrenes d'espectacles.

El festival d'enguany també estarà marcat per diversos concerts d'homenatge. El primer recordarà el desè aniversari de la mort de Maria Laffitte, una de les impulsores del festival. També hi haurà un record per a Pere Tàpias, el dia del Tast Gastronòmic, per la seva dedicació incondicional tots aquests anys amb l'Oda a la Sobrassada, un acte dels Foguerons de Gràcia que sempre presentava. I, per últim, en el ball folk en el marc dels foguerons s'homenatjarà a la figura del músic mallorquí Toni Roig amb un concert especial que comptarà amb Biel Majoral, Xavier de Bétera i els músics del Pont d'Arcalís.

REUS S'ACOMIADA DE LA CAPITALITAT CULTURAL

Arts escèniques La ciutat passa el relleu a Manresa, nova capital cultural 2018

Un home sobrevola la plaça del Mercadal de Reus durant la inauguració de la ciutat com a capital cultural, el 28 de gener de 2017.

ACN

REDACCIÓ

Amb el canvi d'any, la distinció de la Capitalitat de la Cultura Catalana, atorgada anualment a una ciutat del país, es trasllada a una nova destinació. Reus, que va ostentar el títol durant el 2017, tanca aquesta etapa amb una festa de comiat en homenatge a la seva història i tradició. La setmana que ve, Manresa ja serà la nova capital cultural del 2018.

Avui comença una celebració de dos dies amb l'acte institucional a càrrec del director teatral Francesc Cerro, que farà balanç de què ha suposat la capitalitat

cultural per a Reus. Després d'un any en què la ciutat ha acollit més de 200 activitats entre exposicions, espectacles, rutes i festivals, la cloenda d'aquest període de promoció tradicional serà una reivindicació a favor de la cultura i la llibertat.

Tot seguit, a les nou del vespre, arribarà un dels actes més espectaculars del comiat, el muntatge musical 'Dos segles d'esplendor' del Teatre de les Comèdies, que comptarà amb més de dos-cents actors, músics, ballarins i cantants reusencs. L'obra farà un recorregut per la història de la ciutat i el seu patrimoni cultural, passant per espais emblemàtics, personatges il·lustres i peces musicals.

Entre els intèrprets, destaquen el Cor Mestral i la Banda Simfònica de Reus i s'hi podran escoltar obres inèdites com 'Xavieret i Anna', una composició d'un antic director de la Banda Municipal de Reus dedicada als seus fills, ara de 90 anys, que seran presents a l'acte i l'escoltaran per primera vegada. D'altra banda, el cantant Joan Masdéu interpretarà el tema 'Reus' per tancar la representació.

Demà, la festa continua a les set del vespre amb l'espectacle de focs artificials de la pirotècnia Igual a la plaça del Mercadal. La música en directe es combinarà amb projeccions sobre les façanes laterals de la plaça per tancar la festa amb una explosió de colors. ■

LA FESTA DE LA CARXOFA OMPLE ELS CARRERS DE BENICARLÓ

Fires És la vint-i-tresena cita anual amb la carxofa d'aquest municipi

busquen productes de qualitat de la terra, amb tallers de cuina de la carxofa, degustacions populars i guardons a les millors elaboracions.

Una novetat d'aquesta edició és el 'premi al pinxo més etxurat 2018', atorgat pel col·lectiu d'esbossos de carrer Urban Sketchers Maestrat. A partir de rutes que uneixen paisatge i gastronomia com a objectes artístics, el grup escollirà la millor il·lustració temàtica. A més, el festí no s'atura, perquè per cada compra als comerços participants de la festa els clients entraran en el sorteig de menús per a dues persones en els restaurants de la ciutat.

La Festa de la Carxofa és una oportunitat per a retre homenatge a un producte tan saludable com arrelat a la zona. Com que és una hortalissa de temporada, les qualitats de la carxofa es multipliquen durant els tres primers mesos de l'any, quan se'n recullen els millors exemplars. Les seves propietats diürètiques i el seu contingut alt en fibra fan de la carxofa un aliment ideal per a filtrar els excessos del Nadal i, naturalment, per a continuar la celebració amb receptes més lleugeres però igualment delitables.

Benicarló, però, no és l'única ciutat que celebra aquesta festa tan peculiar; altres municipis amb tradició de conreu d'aquesta hortalissa com Cambrils i el Prat del Llobregat dediquen alguns dies dels primers mesos de l'any a la carxofa, amb fires i mercats de proximitat destinats a promocionar l'ús d'aquest aliment en les receptes de la dieta mediterrània.

REDACCIÓ

Benicarló està de festa. Fins al 28 de gener s'hi fa la Festa de la Carxofa, una celebració popular que gira al voltant d'aquesta hortalissa amb Denominació d'Origen Protegida convertida en el producte més característic de la ciutat.

Durant tot el mes s'aniran succeint diferents actes amb la carxofa com a protagonista, des de fires de proximi-

tat fins a la ja tradicional 'Volta a peu pels Aljubs'. Destaca, per exemple, la ponència 'La carxofa DO ecològica com a oportunitat: un enfocament diferent', del 19 de gener, que donarà un punt de vista expert sobre el cultiu ecològic del producte estrella de Benicarló.

Però, deixant de banda la teoria, la Festa de la Carxofa és eminentment pràctica. Les jornades gastronòmiques, que enguany s'allargaran fins a mitjan març, marquen les agendes dels benicarlandos i també dels turistes que

Enric Cambray i Mireia Portas són els protagonistes de l'obra de Roc Esquiús dirigida per Sergi Belbel. ACN

SERGI BELBEL REFLEXIONA SOBRE L'HEGEMONIA HUMANA A 'SÀPIENS'

Teatre Mireia Portas i Enric Cambray interpreten l'obra de Roc Esquiús a la sala Flyhard

REDACCIÓ

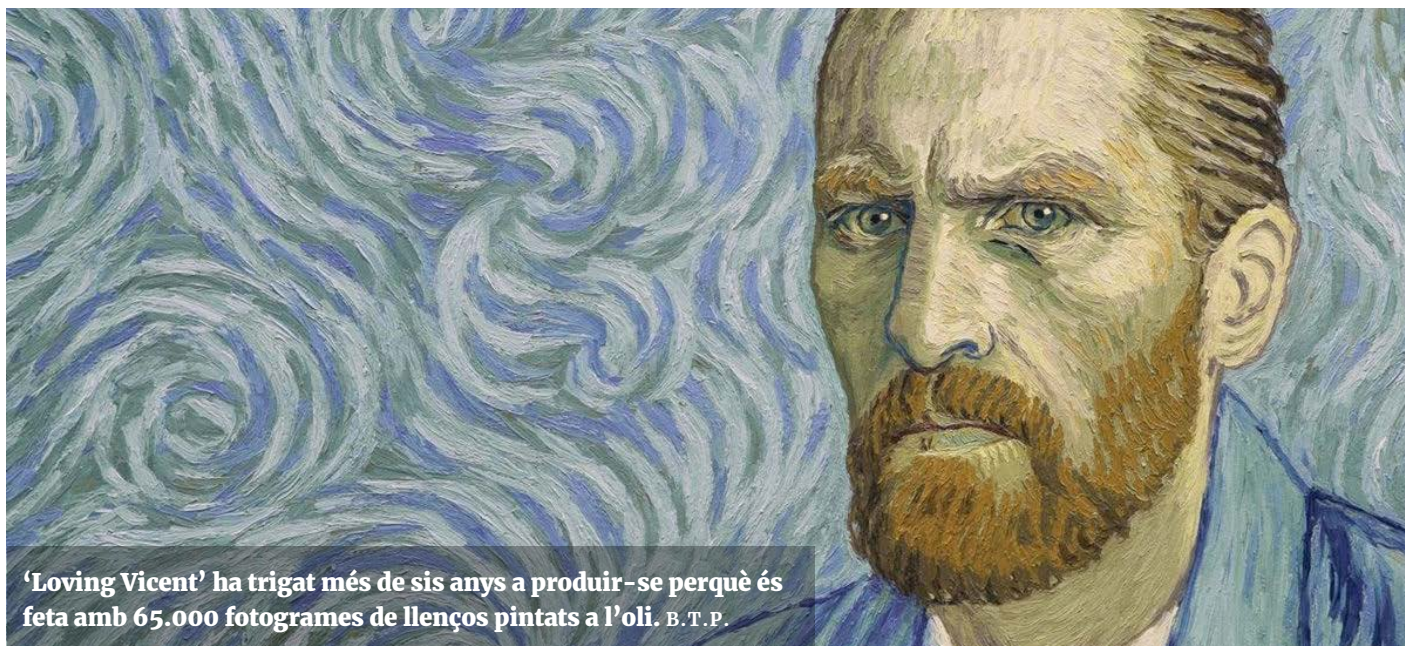
'Pensem que nosaltres som els millors, però som un mamífer més'. Amb aquestes paraules el director Sergi Belbel parla del seu nou muntatge, *Sàpiens*, un text original de Roc Esquiús que es va estrenar ahir a la petita sala Flyhard de Barcelona. Els actors Mireia Portas i Enric Cambray interpreten una comèdia que reflexiona sobre la creença de

superioritat de l'espècie humana i les desigualtats que aquesta crea en detriment de la resta d'animals.

El despatx del conseller de Salut és l'escenari on es desenvolupa *Sàpiens*, que romandrà en cartellera fins al 29 de gener. Enmig d'una sala amb tan sols una quarantena de localitats, el conseller fictici rep una visita inesperada amb una proposta impensable. A partir d'aquí, la trama s'estira i proposa dubtes a l'espectador perquè 'la gent no surti del teatre amb una posició concreta, sinó

que reflexioni', segons Esquiús.

Per a Belbel, els detalls són cabdals en una ambientació tan senzilla, per això la interpretació dels actors es va pensar des de l'enginy i la versatilitat més expressiva, en què 'un petit gest és tan important com un de gran'. Així, en els 85 minuts de funció, el públic viatja per una reflexió que traspasa l'art del teatre, amb un text del segle XXI que incorpora alguna referència a la situació política actual i evoca un pensament crític respecte a la condició humana.

'Loving Vincent' ha trigat més de sis anys a produir-se perquè és feta amb 65.000 fotogrames de llenços pintats a l'oli. B.T.P.

EL PRIMER FILM PINTAT A L'OLI AMB FOTOGRAMES ANIMATS ARRIBA ALS CINEMES

Aquest cap de setmana, l'estrena de *Loving Vincent* destaca per ser el primer film pintat a l'oli fotograma a fotograma, seguint l'estil postimpressionista de Vincent Van Gogh. En un recorregut per les seves obres, la vida de l'artista holandès és la trama principal de la cinta, primer filmada amb actors i després animada a partir de 65.000 fotogrames pintats a mà per 125 pintors diferents. Un altre film aclamat que arriba a la cartellera és *Darkest Hour*, una biografia de Winston Churchill protagonitzada per Gary Oldman.

Loving Vincent

Direcció: Dorota Kobiela i Hugh Welchman. Intèrprets: Saoirse Ronan, Eleanor Tomlinson, Helen McCrory; Aidan Turner, Jerome Flynn, Douglas Booth. Gènere: Drama.

La correspondència entre Vincent Van Gogh i el seu germà Theo serveix per a explicar la vida de l'artista, que va morir sense tastar l'èxit que la història li deparava. A partir dels olis més famosos de Van Gogh i amb una estètica postimpressionista, el jove Armand, fill d'un bon amic de Vincent, intenta esbrinar com va morir el pintor després de perdre el rastre de Theo, a qui havia de lliurar una carta. Van caldre sis anys per a enllestir aquest film, nominat als Globus d'Or com a millor film d'animació i guanyador de deu premis del públic.

Darkest Hour*El instante más oscuro*

Direcció: Joe Wright. Intèrprets: Lily James, Kristin Scott Thomas; Gary Oldman, Ronald Pickup, Ben Mendelsohn. Gènere: Biografia.

1940. El primer ministre del Regne Unit Winston Churchill es debat entre lluitar contra Hitler o acceptar un acord de pau durant la invasió de les tropes nazis per Europa Occidental durant la Segona Guerra Mundial. Churchill encara el moment més fosc de la seva vida amb una persistent negativa que va inspirar la resistència britànica. Oldman ha guanyat el Globus d'Or al millor actor dramàtic.

Three Billboards Outside Ebbing, Missouri*Tres anuncios en las afueras*

Direcció: Martin McDonagh. Intèrprets: Frances McDormand, Abbie Cornish, Samara Weaving; Woody Harelson, Sam Rockwell, Peter Dinklage. Gènere: Drama.

La filla de Mildred Hayes va ser violada i assassinada fa mesos en un petit poble de Missouri, però a aquesta mare en dol ningú no li ha pogut explicar què va passar. Can-sada, decideix gastar tots els seus estalvis en tres tanques publicitàries amb missatges per a evidenciar la incompetència de la policia.

The Jungle Bunch*La colla de la selva*

Direcció: David Alaux. Gènere: Animació.

En Maurice és un pingüí amb ànima de feli expert en kung-fu gràcies a la seva mare tigressa. Juntament amb els seus amics es dedica a mantenir l'ordre a la selva, però quan arriba el malvat coala Igor, la colla liderada per en Maurice li ha de fer front.

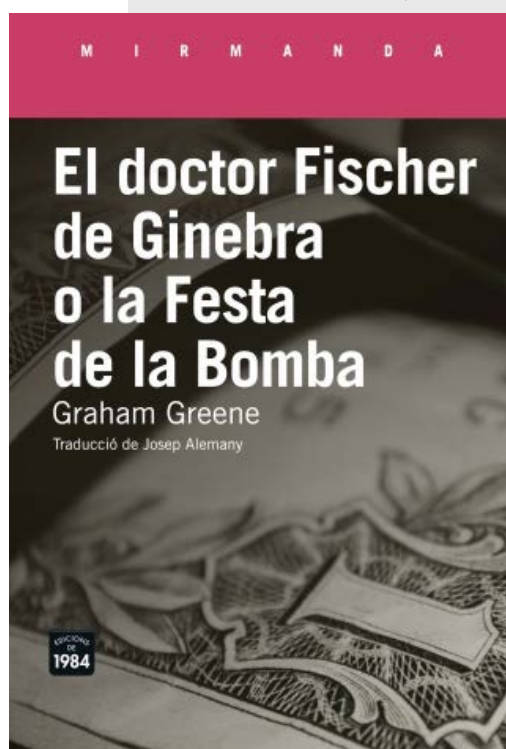
Tots ells són personatges carregats de diners que s'han instal·lat al voltant de Ginebra per defugir les obligacions fiscals dels seus països d'origen

Marina Cabanis

'EL DOCTOR FISCHER DE GINEBRA O LA FESTA DE LA BOMBA' DE GRAHAM GREENE

Edicions de 1984 publica aquesta novel·la, que és una sàtira fosca i cruel sobre una societat corrompuda per la condícia, en què els diners manen per sobre de tot

'EL DOCTOR FISCHER DE GINEBRA
O LA FESTA DE LA BOMBA'
DE GRAHAM GREENE
AMB TRADUCCIÓ DE JOSEP ALEMANY

REDACCIÓ

Edicions de 1984 obre el 2018 incorporant al seu catàleg una novel·la de l'escriptor britànic Graham Greene (1904 - 1991), *El doctor Fischer de Ginebra o la Festa de la Bomba*, que va publicar originalment el 1980. Una sàtira sobre una societat corrompuda pels diners. Aquesta obra de Greene, autor conegut per novel·les com *El poder i la glòria* (1940), *El tercer home* (1949) o *El factor humà* (1978), és la primera vegada que es publica en català, en una traducció de Josep Alamany. Arribarà a les llibreries el dimecres 17 de gener. Us n'avancem un **fragment**.

Explica Marina Cabanis, darrera incorporació que ha fet l'editor Josep Cots a l'equip d'Edicions de 1984:

«Estaríeu disposats a acceptar el menyspreu a canvi de regals valuosos?

Els convidats que assisteixen als sopars execrables del doctor Fischer s'esforcen per no perdre la serenitat davant de les humiliacions abominables a què els sotmet el seu amfitrió. Tots ells són personatges carregats de diners que s'han instal·lat al voltant de Ginebra per defugir les obligacions fiscals dels seus països d'origen.

Els regals que els reparteix el doctor Fischer al final de les seves festes, els podrien comprar perfectament amb els seus diners, però estan disposats a acceptar-ho tot per tenir-los de franc. La seva avarícia de diners és més forta que qualsevol humiliació i s'esforcen per complaure'l.

La sàtira cruel sobre la naturalesa de l'ànima humana contrasta amb la tendra i dissortada història d'amor que el protagonista, traductor i redactor de cartes d'una fàbrica de xocolata, manté amb l'Anna-Luise, filla del doctor Fischer. "Ets tota la meua família, l'única família que vull tenir", li diu ella.

L'amor i la passió es barregen, doncs, amb la maldat en aquest retrat grotesc sobre els límits de l'avarícia, que l'autor va idear precisament en un sopar nadalenc com els que hem celebrat tantes vegades aquests dies. *El doctor Fischer de Ginebra o la Festa de la Bomba* és la primera traducció al català d'aquesta obra, una de les més intenses de Greene, i la novetat que inaugura el curs literari d'Edicions de 1984.»

PASTÍS DE PATATA AMB CARN D'OLLA

Un exemple de cuina d'aprofitament

Ingredients

- 4 patates grosses
- 1 ceba
- Restes que ens han quedat de la carn d'olla (botifarra, pollastre, vedella, porc, orella, pernil...)
- un got petit de llet
- 50 g de mantega
- formatge ratllat
- sal, pebre negre

NEUS CUSCÓ

Bullim les patates amb pell uns 30 minuts (depenent de la mida i la classe de la patata).

Trinxem la ceba i la sofregim en una paella. Quan la tenim enrossida, afegim les restes de carn d'olla ben esmicolada. (Si ens hagués quedat una mica de tòfona de les festes de Nadal, la ratllem per sobre de la carn.)

Mentrestant, pelem les patates i les passem pel passapuré, amb una mica de mantega, un rajolí de llet, sal i pebre, fins que el puré quedi ben fi.

Agafem una safata d'anar al forn i fem un llit amb la meitat del puré de patata que tenim. A sobre, hi posem la carn d'olla esmicolada i sofregida amb la ceba, i la cobrim amb el puré que ens resta.

Espolsem formatge ratllat per sobre i hi posem uns trossets de mantega.

Col·loquem la safata al forn i gratinem.

Com descol·locar l'estat espanyol i no caure en la provocació, segons Francesc Ribera, Titot

Forn demana al Suprem la llibertat perquè mai no va influir en la planificació dels dispositius policíacs dels Mossos

El jutjat accepta que l'Ajuntament de València es personi en la investigació de les agressions d'ultres el Nou d'Octubre

Divendres de protesta amb llaços grocs dels treballadors de la Generalitat a Barcelona i Girona

El Suprem denega el trasllat de Junqueras a una presó catalana i li prohibeix d'assistir als plens

Merkel i Schulz acorden de reeditar la gran coalició per a governar Alemanya